

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Kovas — March 18, 1964

33 Nr.

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KANDIDATŲ PERSPEKTYVOS

NEW HAMPSHIRE PIRMINIAI KANDIDATŲ RINKIMAI LEIDŽIA DARYTI KAI KURIAS AT-SARGIAS ISVADAS DĖL BŪSIMO RESPUBLIKONŲ KANDIDATO IR JO POLITINĖS PROGRAMOS — GOLDWATERIO GALIMYBĖS SUMAŽĖJO, TAČIAU NUO JO PRIKLAUSYS KITO KANDIDATO ISRINKIMAS.

Vytautas Meškauskas

Praeitą savaitę New Hampshire įvykusių pirminių kandidatų JAV prezidentus rinkimų rezultatai buvo nemaža staigmena. Du smarkiai padirbėję kandidatai, senatorius Barry Goldwateris ir gubernatorius Rockefelleris, surinko mažiau balsų negu visai propagandos kampanijoje asmeniškai nedalyvavęs ambasadorius Vietnamui Henry Cabot Lodge. (Neužmirština tačiau, kad pastarojo šalininkai vedė labai smarkią ir gudrią kampaniją visomis priemonėmis, įskaitant ir asmeniškus laiškus kiekvienam rinkikui.)

Iš tų rezultatų galima padaryti kai kurias išvadas, tačiau labai atsargias, nes maždaug 100.000 respublikonų, kurie dalyvavo tuose rinkimuose, nesudarė nė vieno nušimčio tų balsuotojų, kurie iš tikro nulems rinkimus ir jie jokiu būdu neatstovauja būdingos visam krašui nuomonės. Iš kitos pusės aišku, kad nei tolimųjų Vakarų Arizonos Goldwateris nei Rockefelleris New Hampshire ir gal būt kitų rajonų gyventojams nėra per daug patrauklios asmenybės. Jiems daugiau patiktų tokia daugiau mistiška asmenybė, kaip armijos generolas Dwight D. Eisenhoweris, apie kurio politines pažinras buvo visai mažai žinoma, ir kurio nominacijos organizatoriumi buvo tas pats H.C. Lodge. Eisenhoweris per 1952 pirminių kandidatų rinkimus ten surinko beveik pusę visų balsų -- 46,61, tuo tarpu dabar Lodge gavo 35%, Goldwateris 23%, Rockefelleris 20%, Nixonas, nei pačiam, nei jo šalininkams nevirant jokios propagandos, surinko visdėlto 15%.

Iš tų rezultatų tačiau negalima daryti išvados, kad Lodge iš tikro bus respublikonų kandidatas į prezidentus. Pralaimėjęs prezidentinius rinkimus kartu su Nixonu, Lodge, kuris jau prieš tai pralaimėjo rinkimus į senatą tada palyginti mažai žinomam J.F. Kennedy, jau buvo pasiūlyęs visai pasitraukti iš politinės veiklos. Jis norėjo pereiti į diplomatinę tarnybą ir, būtent, ne į kokią reprezentacinę postą, bet tokį, kuris reikalaudų įtempimo ir kovos. Tai sužinojęs Dean Rusk pasiūlė prezidentui J.F. Kennedy jį skirti į Vietnamą. Kennedy sutiko be abejo, turėdamas galvoje ir vidaus politinius apskaičiavimus. Ambasadorius Lodge atima dalį atsakomybės už košę Vietname nuo demokratų pečių, kuri jiems

bus dedama rinkiminėje propagandoje. Tokiu būdu Lodge pats turi turėti nemažų abejonių, ar iš tikro jam verta kandidatuoti į prezidentus, o juo labiau tuo abejoja respublikonų politikai. Šiaip ar taip, Lodge turi jau 61 metus ir prezidento postui ir ypač perrinkimui antram terminui yra lyg ir per senas, nes prezidento darbo našta yra itin sunki.

Jei patikėti James Reston, dabartinė Washingtono administracija buvo labai patenkinta New Hampshire rinkimų rezultatais, nes jie vis dėlto reiškia, kad Goldwaterio populiarumas nėra labai didelis ir rinkikai yra daugiau "nuosaikiai" nusiteikę. Iš kitos pusės ryškėja ir tas faktas, kad Goldwateris ir netapdamas respublikonų kandidatu, gali suvaidinti lemiamą vaidmenį tokio kandidato išrinkime, nes kontroliuos geroką dalį konvencijos delegatų, būtent, apie trečdali. Užtat nuo Goldwaterio priklausys, kas bus kandidatu: Nixonas ar Pensilvanijos gubernatorius William W. Scranton, kuris nėra per daug žinomas. Dėl to Nixonas, norėdamas užsitikrinti Goldwaterio paramą, turės su juo susitarti dėl politinės linijos, partijos platformos ir propagandos, kuri tokiu atveju turės pasidaryti daugiau "konservatyvi" negu paskutiniuoju laiku buvo. Prieleidžiant, kad Goldwateris, ypač užsienio politikoje, atstovauja gan sveikus principus, reikia sutikti, kad jo pastangos gauti nominaciją nenuels visai veitui, bet gal įgalins tam tikras permainas, kurios gali pasirodyti labai naudingomis.

Grįžtant prie Lodge kandidatūros, reikia pabrėžti, kad ją skatina buvęs prezidentas Eisenhoweris, atsidėkodamas už Lodge pastangas jo nominacijos metu, bei kai kurie stambūs Eisenhoweriui palankūs finansininkai. Kolūmisto R. Drummond liudijimu, vienas iš jų, buv. San Diego prekybininkas Irving Salomon, net buvo nuvykęs į Hong-Kongą pasimatyti su Lodge ir pažadėjo jam reikiamą finansinę paramą. O kiek daug kaštuoja kova dėl nominacijų, matyti iš sen. Goldwaterio pareiškimo praeitą sekmadienį. Pasak jo reikiamai praveisti kampaniją nominacijai gauti jam reikės išleisti netoli 3 milijonų dolerių, kuriuos jam pažadėjo jo šalininkai, tačiau... kol

kas savo pažadus nelabai noriai pildo!

Tuo tarpu demokratų fronte, bent iš paviršiaus, viskas ramu. Prezidentas Johnsonas pareiškė sekmadienį, kad jis sutaręs su

Bobby Kennedy nepradėti jokios agitacijos už kandidatų į prezidento ar į viceprezidento postus nominavimą. Kai kuriose vietovėse besiorganizuoja: "Bobby for vice-president" klubai esą pradėti be Bobby žinios.

VOKIETIJOJE TEISIAMI KROATŲ EMIGRANTAI PASIKESINTOJAI

V. ALSEIKA

"Teismas iš patriotų laukia, kad jie pasakytų tiesą. Jūs galite, teisingai ar neteisingai, save laikyti kroatų patriotais" -- tokiais žodžiais į 26 kaltinamuosius kovo 12 d. Bonnos teisme, vak. Vokietijoje kreipėsi krašto teismo pirmininkas Helmut Quirin.

Vokietijoje prasidėjo politinių emigrantų byla ir jai visuomeninė Vokietijoje ir Jugoslavijoje skiria daug dėmesio. 26 kroatų kaltinami 1962 m. lapkričio 29 d. Mehlem vietovėje, netoli Bonnos, įvykdę pasikėsinimą prieš Jugoslavijos prekybos atstovybę. Anuomet buvo sužeisti du atstovybės tarnautojai ir vienas jų, Popovic, po kelių dienų mirė. Toji byla kelia dėtis ir pačių politinių pabėgėlių tarpe. Ji padeda nušviesti ne tik daug kam neaiškią politinę karo bei pokario meto padėtį Jugoslavijoje, bet ir gerokai įtemptus paskirius Jugoslavijos tautybių grupių santykius.

Teismo salė ir visa jo aplinka bylos atidarymo dieną iš dalies buvo panašios į karo stovyklą. Teismo salėje ir šalia jos visur buvo bent apie 30 slapstosios policijos valdininkų ir nemažiau uniformuotų policininkų. Ieškota ginklų bei sprogmenų, nes būta grėsinimų dėl galimo radikalų įsikišimo pasikėsinimo prieš ... teismo pastatą. Kontrolės priemonės buvo neįprastos, tačiau nieko nerasta ir byla pradėta svarstyti nekludomai.

25 kroatų į teismo salę buvo atgabenti iš kalėjimo ir tik vienas, 26-asis, atvyko kaip laisvas pilietis. Tai vyras 23 ir 33 m. amžiaus. Juos stebėję laikraštininkai padarė išvadą: tai žmonės, kurie visai nepanašūs į pasikėsinimo vykdytojus ar slapų politinių sąjungų narius. Kažin kokių būdu jiems teko paklikti į jų tėvynės -- Jugoslavijos politinių antagonizmų bei kovų raizginį, į nesutarimus bei konfliktus tarp katalikiškųjų kroatų ir ortodoksinių bei komunistinių serbų. Kai kaltinamieji teismo buvo klausinėjami apie jų asmens bruožus bei artimuosius, beveik kiekvienas jų teigė: mano tėvas, motina ar sesuo buvo

nužudyti ar nukankinti serbiškų komunistų ar dėl jų antikomunistinių ar prieš serbus nukreiptų nusistatymų buvo sukludyti dirbti ar tobulintis jų profesijose.

Kaip kroatai pakliuvo į Vokietiją? Per Austriją ar Italiją jie atvyko į federalinę Vokietiją, Reino-Vestfalijos srityje jie įsijungė į radikalų pažintų "kryžininkų brolijos" organizaciją, o jų visų dvasiniu vadovu, spėjama, esąs taip pat kaltinamųjų suole atsidūręs kunigas Rafaelis Medic-Skoko. Visus kaltinamuosius apklausinėjęs teismo pirmininkas Quirin nurodė į tos "kryžininkų brolijos" tikslus -- esąs tariamai siekiami vykdyti socialinio pobūdžio uždavinius, tos "brolijos" nariai buvo pasiryžę nuversti komunistinį Jugoslavijos režimą. Tos organizacijos vadovybė nebuvo žinoma.

(Nukelta į 2 psl.)

* ATRODO, KAD SOV. S-GA, numušus JAV lėktuvą virš R. Vokietijos ir suėmusi gyvus tris lakūnus, ruošia jiems bylą už šnipinėjimą. Nors JAV karinė vyresnybė ir aiškina, kad RB-66 lėktuvas neturėjo jokios misijos virš R. Vokietijos teritorijos ir greičiausia pasiklydo, bet rusai nebūtų geri komunistai, jei neišnaudotų progos "paspausti" JAV vyriausybės ir lakūnų teismo proga neišsiderėtų sau naujų nuolaidų.

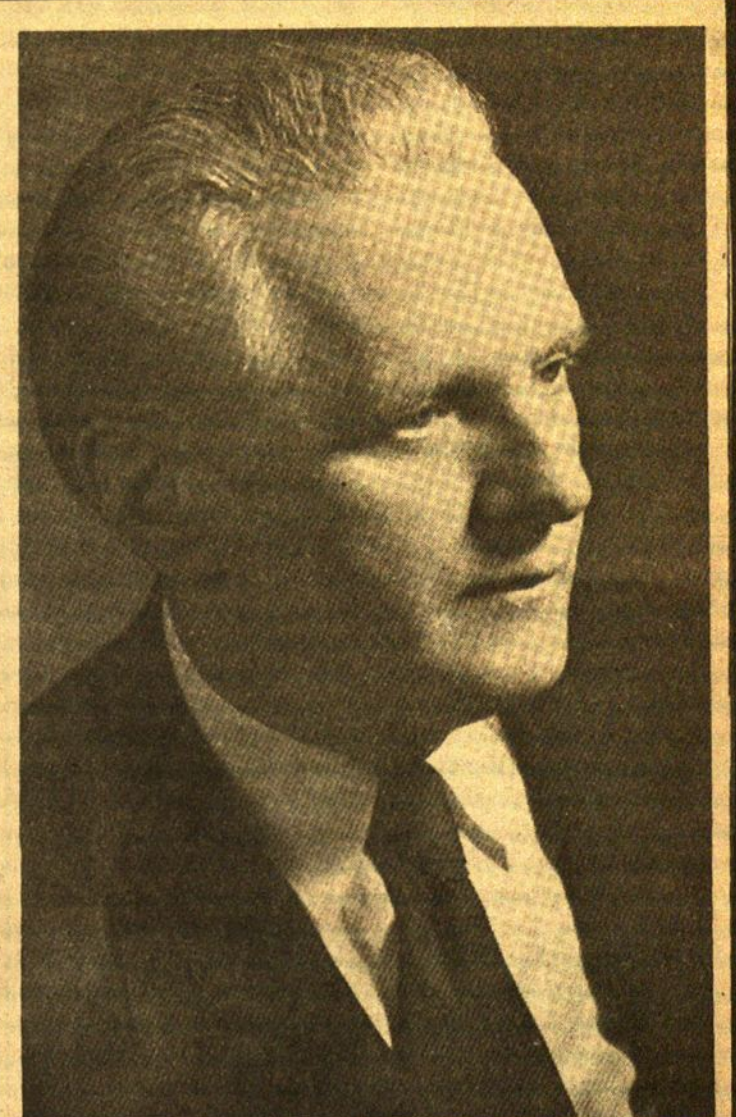
* JTO KARINĖS MISIJOS PASIUNTamos į KIPRĄ nėra naujas precedentas. Tai ketvirtas toks žygis taikai atstatyti. Tačiau toji taikos misija nei vienoje iš tų keturių vietų nėra užbaigta. Gazojė, tarp Egipto ir Izraelio, tebepralaužo JTO karinės komandos, kariniai daliniai tebepraktikuoja Kongoje, kai Korėjos apjungimo misija liko pamiršta, JAV kariuomenei tebesaugant JTO vardu Pietų Korėją.

Suinteresuotų karinių dalinių Kipre misija terminuota 3 mėnesiams. Niekas neabejoja, kad tokiu trumpu laiku atstatyti taiką Kipre yra tik tuščios svajonės.

* MASKVOS DIDŽIOJO (BOLŠOI) Balo Teatro artistai nusiskundė sunkiu savo stachanoviškiu darbu. Tai rodo susižeidimų skaičius repeticijų metu. Balletininkai kaltina vadovybę darant per didelį spaudimą vis reikalaujant naujų ir geresnių šokių. Kai kurie šokėjai verčiami repetuoti net ligos metu. 1958 m. baleto artistai turėjo 22 susižeidimus, gi 1963 m. jau 43.

* 1961-1963 METŲ BĖGYJE Sov. Sąjungos kariniai lėktuvai 95 kartus buvo "atklę" į Vak. teritoriją. JAV lėktuvams yra įsakyta priversti paklydėlius grįžti atgal, kai tuo tarpu Sov. S-ga verčia JAV lėktuvus nusileisti, gi atsisakius -- šaudoma.

* NETIKĖTAS GEN DE GAULLE ir Alžiro Ben Bellos susitikimas kovo 13 d., tarp kita ko, buvo iššauktas ir tos aplinkybės, kad apie 1000 Alžiro gyventojų į

A. A. STEPAS SODEIKA

Mirė Dainavos Ansamblio vadovas Stepas Sodeika

Praeitą sekmadienį, kovo 15 d. Chicagoje mirė muzikas Stepas Sodeika, Dainavos ansamblio vadovas, sulaukęs 60 metų amžiaus.

Stepas Sodeika buvo gimęs 1903 m. gruodžio 11 d. Jurbarko, Baigės Jurbarko progimnazijos 4 klasės, 1924 stoji Klaipėdos muzikos mokyklon, kur baigė laviną pas K. Jozevskaitę, M. Čerkaską ir Volkovą. Besimokydamas 1926 organizavo liet. kat. bažnytinį chorą, dalyvavo įvairiose koncer-

tuose. Baigęs konservatoriją, 1929 pakviestas Kauno valstybinėn operon atliko Fauste Valentino ir Sevilijos Kірpėjų -- Fiorello vaidmenis. 1930-39 balso lavinimą dėstė Klaipėdos muz. mokykloje. 1934-35 Klaipėdoj statomose operose Fauste vaidino Valentina ir Traviatoje Barona; šioms ir vėliau kitoms operoms paruošė chorus. Pedagoginio instituto dainavimo ir muz. lektorius Klaipėdoj 1935-39, Panevėžyje 1939 ir Vilniuje 1940-44. Drauge Vilniaus konservatorijoj dėstė dainavimą ir solfedžio, o katedroje vadovavo reprezentaciniam chorui. 1944 pasitraukęs Vokietijon, 1945 m. Bamberge su G. Velička suorganizavo tautinį ansamblių, su kuriuo rengė daug koncertų. Amerikiečiai ansamblių perkėlė į Wiesbadeną, kad koncertuotų amerikiečių kariams. Su G. Velička pastatė muz. veiklą Nemunas žydi, su kuriuo apvažiavo didesnes liet. stovyklas, šalia to rengdami koncertus. 1949 pakviestas į Hanau vadovauti meno ansambliui Dainavai, iš koncertų repertuaro kitataučių kūrinius išbraukė ir įvedė savąsias dainas. 1950 atvyko į JAV, kur Chicagoje vargoninkavo šv. Kryžiaus parapijoj ir tęsė Dainavos veiklą. Sodeika su Dainava koncertavo po didžiuosius JAV miestus ir Kanadoj, pradėjęs Chicago Civic Opera ir Orchestra Hall, New Yorko Carnegie Hall, Toronto Eaton Hall ir kt. Be koncertų su G. Velička statė muz. veikalus, po kelis kartus kartodamas Chicagoje ir kitose kolonijose Nemunas žydi, M. Petrauskas - P. Sarpalio operetę Šienapiūtę, keletą kantatų. Aktyviai dalyvavo dainų šventėse, būdamas vyriausiu jungtinių chorų dirigentu JAV ir II Klaipėdos dainų šventėje. Kaip dainavimo mokytojas tarp savo mokinių turėjo žiūs solistus: E. Kurschat (sopranas Karaliaučiaus operoj), Inzel (tenoras Berlyno operoj), Schumann (tenoras Berlyno operoj), A. Kazėnas, A. Šatkūnas, A. Vyšniauskaitė-Augustinavičienė, St. Klimaitė - Pautieninė, D. Stankaitytė ir t.t. Sukūrė plačią chorų dainuojamąją ir Vokietijoj atsp. 8 balsų mišriam chorui Šiaurės pašvaistę; rankraščiuose liko originalių ir harmonizuotų liaudies dainų ir giesmių.

dieną "apleidžia tą šalį, kur tiek kentėjo".

Pabėgėliai verčiami ieškoti pragyvenimo Prancūzijoje, augant depresijai, kurią iššaukė prancūzų kariuomenės ir kitų institucijų likvidavimas Alžire. Šalia 800.00 prancūzų, jau 2 ml. alžiriečių apėjo Alžirą, kurio atstatymui neužtenka vien revoliucinių idėjų.

* JAV LAIVYNO PERMETIMĄ į rytinius Viduržemio jūros pakraščius britų diplomatiniai sluoksniai aiškina, kaip įspėjimą Chruščiovui. Vasario mėn. buvę gautos žinios, kad Kremlius ruošėsi į Kiprą perimesti satelitų parašutintinkų dalinius prezidentui Makarios prašant.

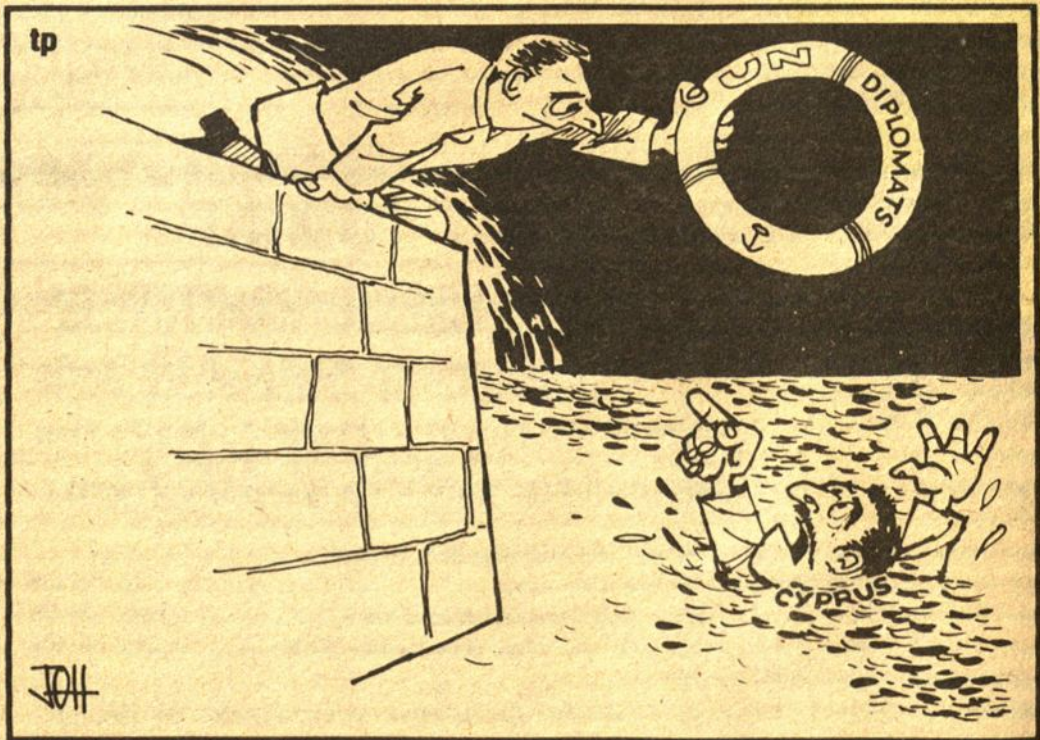
* JAV KONGRESAS pradėjo preliminarinius pasiruošimus prezidento Johnsono įstatymo kovai su skurdu svarstymui. Įstatymas pirmoje eilėje numato federalinės faldžios pagalbą jaunimui, likusiam be darbo, specialybinių bei pasiruošimo gyvenimui.

* APIE 700.000 MEKSIKIEČIŲ rikiavosi sostinės gatvėse entuziastingai sutinkant Prancūzijos prezidentą gen. de Gaulle.

De Gaulle pasakė kalbą ispaniškai, kurioje jis pabrėžė, kad "persiformuojančiame pasaulyje nėra nieko svarbesnio, kaip bendradarbiavimas tautų, kaip mūsų".

* SOV. SĄJUNGA ATSIKĖ išleisti į Vak. Vokietiją sužeistą JAV lakūną, laikomą R. Vokietijos liginėje. Prie jo buvo priimtas valandai JAV kariuomenės gydytojas.

* RUMUNIJOS DELEGACIJA, savaitę išbuvusi Pekine, grįždama sustojo Gagros kurorte prie Juodosios kūros, kad painformuvas Chruščiovą apie nepavykusias susitaikymo pastangas.

-- Šis gelbėjimosi ratas man nepatinka, aš noriu kito!...

VOKIETIJOJE TEISIAMI KROATŲ EMIGRANTAI

(Atkelta iš 1 psl.)

ji buvo užmaskuota, o nariai įstodami turėdavo prisiekti eisią savo pareigas sąžiningai. Šioji organizacija Vokietijoje buvo uždrausta dar pernai, kai buvo ruošiami pradėti dabar Bonnoje vykstančią bylą.

Kaltinamųjų pilietybė pasirodė esanti neaiški. Jie nėra Vokietijos piliečiai, jie sakosi esą kroatais, bet tokios pilietybės nesama, o jugoslavai būti jie griežtai atsisako. Taigi, tarė teismo pirmininkas, pilietybės klausimas lieka neišaiškintas. Iš kaltinamųjų dėmesį atkreipė Franjo Percic parodymai -- šis buvo mirtinai sužeidęs jugoslavų prekybos atstovybės pareigūną. Kelis kartus bėgo iš Jugoslavijos, nuo 1954 iki 1959 m. dirbo angliakasiu Dortmunde, o pastaruoju metu buvo šoferiu vie-

noje didelėje Ruhro krašto įmonėje.

Gal net daugiau už kaltinamuosius kreipia dėmesį teismo salėje esą asmenys. Kai kurie jų sėdi ekspertams skirtose vietose. Tai ne teismo paskirti ekspertai -- žinovai. Tai Jugoslavijos vyriausybės paskirti stebėtojai ir jie smalsiai seka bylos eigą, ypatingai gl kaltinamųjų parodymus. Be šių dviejų salėje dar sėdi ir Belgrado užsienio reik. ministerijos atstovas. Kiti penki, dar prieš bylą prasidedant, informavo spaudą apie "objektyvias buvusio pasikėsinimo priežastis bei užkulius" ir vienas jų, su buvusio diplomato titulu pasisakė esąs Komiteto kaltinamiesiems ginti pirmininkas. Netenka stebėtis, kad vokiečių laikraštininkai bylą prasi-dėjus kėlė klausimą: kiek dar

"paslaptinių asmenų" seka bylos posėdžius?

Viena aišku, kovo 12 d. Bonnoje prasidėjusios bylos posėdžius stebi ne tik iš įvairių kraštų atvykę kroatai, bet ir jų mirtinieji prieštai -- serbai. Minėtas gynybos komitetas esąs pasirengęs nemažomis lėšomis remti gynybą ir siekti 26-jų iš-teisinimo.

Dar vykstant pirmiesiems parodymams, ties teismo durimis jau įvyko kroatų bei jų priešininkų susikirtimas. Kai serbai kroatams prikišo, esą jų valstybės vadas buvęs fašistas, šie atsakė: "Pavelic nebuvo fašistas, jis tebuvo kroatų krikščioniškuoju dvasiniu vadovu".

Vyraujant tokiom nuotakoms ir vokiečių bei užsienio dėme-

siui, buvo ypatingai sustiprintos saugumo priemonės. Norį patekti į teismo salę privalo parodyti ne tik leidimus, bet ir asmens dokumentus. Vokiečių laikraštininkai buvo nustebę, kai -- prisibijant bombinio pasikėsinimo -- policija paskirus asmenis tikrino, ieškodama ginklų.

Kovo 16 ir kitomis dienomis buvo tolimesni šio teismo posėdžiai. Spauda ir toliau jai teikė sensacinį pobūdį ir, atrodo, viltasi, kad kitomis dienomis, iš-klausinėjus liudininkus, bus kiek atskleista uždanga, būtent, ar iš-tikrųjų taip plačiai veikia slap-toji kroatų organizacija? Kai da-bar kroatai kaltinami įvykdę tik pasikėsinimą prieš jugoslavų prekybos atstovybę, esama duomenų spėti, kad toji pati orga-nizacija turėjusi ryšio su 1934 m. Marselyje įvykdytu pasikėsi-nimu prieš Jugoslavijos karalių Aleksandrą.

Diena iš dienos

* * * * * B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI * * * * *

B. RAILA, pavartydamas ir pakratydamas, taršė pastarojo spalio Margutyje įdėtą straipsnį ir jo autorių Stropų. Tarp ko kita, taršė ir už tai, kam autorius, išdrįsęs "eretikiškai" rašyti, pasislėpė po slapyvardžiu. B. Raila, atrodo, neabejoja, kad Stropus nėra metrikinė autoriaus pavardė. Kaikurių sugretinimai net atrodė, lyg pagalba išsifruoti tikrai pavardei, nors revidicija nebuvo pasakyta iki galo, ir pasiliko tik išsūkis Stropui pačiam savo paslaptį atskleisti. Bet ar tai tikrai svarbu?

Mūsų spaudos draudžiamaisiais laikais slapyvardžiai buvo būtinybė. Daugumas jų vėliau išsifruavo ir virto net už oficialias pavardes daugiau sakančiais vardais. Pavyzdžiui, Maironis, Valžgan-tas, Krėvė, Putinas, Vienuolis, Žemaitė, Lazdynų Pelėda, Šėninius... Taigi "slapyvardis" nebūtinai yra negarbinga "pasalūno kaukė".

Prasimanyti parašai ir vėliau iš spaudos neišnyko. Retai terašantieji kartais iš kuklumo vengia kišti aikštėn savo pavardę, kad kas nesakytų, jog "siekia pasigarsinti". Dažnai rašantieji kartais įvai-rina savo parašus, kad neįkyrėtų skaitytojams perdažnu tos pačios pavardės mirgėjimu laikraščio skiltyse. Pagaliau, ypač rašydami opesniais klausimais, autoriai bando atimti oponentams pagrindą perkelti diskusijas nuo dalyko į asmenį. Atseit, tegu lieka svarbu tai, ką autorius rašo, o ne tai, kas jis yra. Ir B. Raila gi vedė energingą kovą prieš kultūrbolševizmą Lietuvoje, pasirašinėdamas slapyvardžiu...

Ne taip seniai tūli nelabai pastabūs mūsų spaudos naujokai nervingai ieškojo, kas tas B.K. Naujokas. Lyg tai turėtų reikšmės klausime, sutikti ar nesutikti su tuo vardu pasirašytais pažindromis. Raktą tai "paslapčia" išaiškinti jie, pagaliau, rado, -- ar dar atsimenate kur? Ogi "giliai paslėpta" Lietuvių Enciklopedijoje! Kokios to "atradimo" pasekmės? Rodos, tik tokios, kad diskusijos tuojau tapo perkeltos ad personam plotmėn. Kažin, ar apskritai priekabavimas prie "slapyvardžių" turi kada nors kitokį tikslą, išskyrus kesinimąsi perkelti ginčą nuo dalyko į asmenį?

Enciklopedijoje įregistruotas pasivadėnimas nėra slapyvardis. Taigi niekas tenesivargina kibi ir prie šių užrašų "slapyvardiškumo". Čia nėra bandymo atsieti nuomones nuo asmens. Bet yra bandymas tuo neoficialiu asmens tapatybės ženklui pabrėžti ir įspėti, jog tai yra tik individualūs užrašai, kuriuose nėra ir nebus nei kesinimosi, nei įsipareigojimo skelbti "liniją" kokios organizacijos, sambūrio, sąjūdžio, srovės ar kitaip apibūdinto kolektyvo, kuriuose šiam asmeniui pasitaikė ir, turbūt, dar pasitaikys būti.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ! KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIE-NOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

SIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

RICHMAN BROS.

11 STORES IN GREATER

CLEVELAND

NOW OPEN AT SEVERANCE CENTER

GREETINGS and BEST WISHES

THE OHIO SANITARY SPECIALTY CO.

PLUMBING, HEATING, SHEET METAL AND
ROOFING SUPPLIES

6000 Euclid Ave.

Call EX 1-0500

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Depart-ment of Justice ir paskelbta U.S. Department of Commerce

Cosmos Parcel Express Corp.

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR

Marquette Gift Parcel Service

2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629

Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Istaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS. Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

LAISVĖS KOVŲ DAINAS

išleistas Lietuvos Nepriklausomybės Fondo,
dabar galite įsigyti per Dirvą

už 5 dolerius

Likutis to leidinio, kuris iki šiol buvo įtelkiamas aukojusiems LNF po 10 dol., galima įsigyti užsisa-kius per Dirvą ir atsintus 5 dolerius.

Ši išimtinė teisė išplatinti leidinio likutį įgyta Dirvos leidėjams susitarus su Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdyba.

Likęs tos knygos kiekis yra nedidelis, tad pasku-bėkite ją įsigyti sau ar padovanoti draugams.

Užpildykite žemiau dedamą atkarpą ir, prisiuntę 5 dol., tuojau gausite LAISVĖS KOVŲ DAINAS

Prašau išsiųsti LAISVĖS KOVŲ DAINAS:

Pavardė ir vardas

Adresas

Priedų: Čekis \$

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PProspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą ir ketvirtą. nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur. Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška. 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$4.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND, Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Miezėlis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

AR IR LIAUDININKAMS NUSIBODO?

Penktas dienas iš eilės (nuo kovo 4 iki kovo 10 d.) Naujienų at-
karpoje buvo spausdinamas ilgas, žodingas, VLIKo oponentams, ypa-
tingai tautininkams, o dar ypatingiau V. Rasteniui, pagiežos nes-
gaileš A. Kučys straipsnis VLIK reformų reikalu. Girdi reikia
pakeitimų...

Tokiomis temomis rašant, pirštu duriant į liaudininkų naujo-
sios vadovybės pažintus laisvinimo organizacijos reikalais, kažin,
ar tikslinga autoriui slėptis po tokia aiškiai pramotoma "nežinomo-
jo" (A. Kučys) kauke. Jei savo nuomonės VLIKo reikalais atvirai ga-
lėjo reikšti V. Rastenis, P. Stravinskas ir kiti, tai kodėl gi liaudinin-
kai, taip drąsūs ir drastiški VLIKo reformų reikalaudami, išsina lyg
į vienos dienos New Orleans rožių parodą. Kojos gražios, bet at-
spėkit, kas po ta kauke...

Žinoma, tokiose kaukių parodo aplinkybėse tenka palikti nuoša-
liai ir kaukę ir figos lapą ir pro ventiliatorių praleidus kelių atkar-
pų žodinių ekskursijų vingius, pažūrėti, kokių gi "reikia pa-
keitimų".

Tų siūlomų pakeitimų ir naujovių tarpe randame -- planavimo
komisiją.

"Jos uždavinys būtų nustatyti veikimo gaires, pasirinkti tikslus,
kurių reikėtų siekti ir nurodyti priemones, kurios turi būti tam pa-
naudotos"...

Toliau, girdi, reiktų specialios komisijos "kurios uždavinys bū-
tų rasti kelius ir priemones, kaip Lietuvos laisvės bylos reikalui prie-
eiti prie Jungtinių Tautų, prie atskirų kraštų vyriausybių, prie par-
lamentarų ir šiaip įtakingų žmonių". Čia, atrodo, reiškiama nepa-
sitikėjimas Rezoliucijų komisijai.

Pagaliau, "vietoj komisijos nevaisingoms deryboms su kai ku-
rių grupių lyderiais, tikrais ar tik save tokiais laikančiais, kad jie
teiktųsi grįžti į Vilką, kitaip pasakius, vietoj konsolidacijos komi-
sijos veikų organas, kuris turėtų paskirti konsoliduoti Vliko misi-
jai visą lietuvių išsiviją, ją informuojant, su ja palaikant nuolatinius
ryšius ir iš jos siekiant moralinės ir medžiaginės paramos. Bū-
kim tikri, kad tokia konsolidacija būtų naudingesnė, negu amžinos de-
rybos su keliais individualais, kurių svaris visuomenėje, bet kas lie-
čia Lietuvos vadavimo akciją, yra parentas fikcija".

Šalia to, "dažinant šakotą Vliko darbą į atskiras sritis, atsir-
reikalo sudaryti ir daugiau tokių komisijų, kaip pavyzdžiui, radijo
transliacijų, spaudos ir kt."

Komisijos -- tai ne toks jau naujas išradimas. Klausimas tik,
kaip visuomenė pažitūrės į tokią mintį, kad "Vykdamosios Tarybos
ir kai kurių specialiųjų komisijų nariai turėtų būti visuomenės lėšo-
mis išlaikomi".

Pasmerkęs Tautos Fondo vadovybę už nesugebėjimą suorgani-
zuoti VLIKui pakankamai lėšų, A. Kučys siūlo "surasti pačius veik-
liausius ir sumaniausius visuomenininkus ir organizatorius" tiems
apleistiems finansiniams reikalams ir -- nemalonios priklausomy-
bės nuo ALT -- sutvarkyti.

Savo straipsnio pradžioje, taip pat ir kelse kitose vietose,
pagarbiai nulenkus galvą prieš dabartinius VLIKo narius ("Lietu-
vos laisvės idėja yra per daug brangi, kad būtų galima niekinti tuos,
kurie jos vardu dirba"), A. Kučys, vėl išvardinęs V. Rasteni, J. Bra-
zaiti, St. Barzduką ir B. Railą, kaip VLIKo pagrindinius kritikus, bet
nedavusius "jokio savo recepto padėčiai pataisyti", turėjo pastebėti,
"kad kritikų priekaištuose yra dalis ir tiesos", kad permetus lieptą
šioms savo išvadoms:

"Vliko veikėjų sąstatas yra reikalingas tam tikrų pakeitimų. Ja-
me yra žmonių, kuriuos negailestinga amžiaus našta per daug pris-
lėgė. Puikių, garbingų ir su dideliais nuopelnais vyrų, bet turimos
pareigos yra per sunkios jų jėgoms. Jaunesni turėtų ateiti jiems į
pagalbą arba stoti į jų vietas. Jame yra žmonių, kurie per ilgus me-
tus įrodė, kad neturi pakankamai sugebėjimų visuomeniniam - orga-
nizaciniam darbiui arba į savo pareigas per daug paviršutiniškai žiū-
ri. Jie turėtų užleisti savo pozicijas tiems, kurie yra jautresni visuo-
meninio darbo atsakomybei ir gali ne tik posėdžiauti, bet ir nutarimus
sėkmingai vykdyti. Yra dar Vliko darbuotojų tarpe ir tokių, kurie per
daug perkrauti darbais kitose organizacijose. Jie turėtų perleisti dalį
pareigų kitiems, kad Lietuvos vadavimo akcijai galėtų skirti daugiau
laiko ir energijos."

Pareigūnų problema yra be galo svarbi. Vliko nariai turėtų at-
kreipti į ją rimtą dėmesį".

Iš šalies žiūrint, visas reikalas pasibaigė kaip erelių skridusio
- žvirbliu nutūpusio. Neabejotina, kad VLIKo nariai, jeigu kreiptų į tai
dėmesį, tai būtų ir nukreipę. VLIKo nariai gi yra partijų deleguoti.
Nejaugi A. Kučys jaučiasi galįs tik per spaudą reikšti savo sugesti-
jas? Argi tuo ir pasibaigs "gerą pradžią padariusi" valstiečių liau-
dininkų sąjungos centro komiteto rezoliucija?

"Liaudininkų vadovybė, pasisakydama Lietuvos vadavimo akci-
jos reikalui ir duodama konstruktyvinius pasiūlymus, neslepia, kad
Vliko veikloje yra rutinos reiškinys ir planingo darbo stoka". Bet gi
ne pasiūlymais reikia didžiuotis. Geriausias darbas yra -- padary-
tas darbas. (J.Č.)

BRONIUS JUODELIS -- Vyriausias Skautininkas

Kai tariamės pasižadėjimuose
ištesėti ir pasiryžimuose išsver-
ti, kai einame tėviškėje įmintų
pėdų keliais, kas, jei ne jaunimas,
mūsų viltis, paguoda, meilė ir
ištikimybė.

Išaugo ir subrendo tie, kurie

LSB Vyriausias skautininkas
J.S. Bronius Juodelis

Lietuvą paliko dar vystyduose
begyvendami, ar dar netvirtais
žingsniais stripsendami; osais
ir barzdom puošias tie, kurie
Vokietijoje išvydo dienos švie-
są; šiame krašte čiulpiškėlius
pradėję čiulpi, jau prie vaisti-
nių kampų tvistą šoka.

Ir visų jų gyvenimo metrika
bei statistika vienoda. Visose
studentų organizacijų, korporaci-
cijų bei draugijų sąrašų knygo-
se 99% narių, kurie jaunimo or-
ganizacijų būryje žaidė, rašė,
skaitė, šoko, vaidino, stovykla-
vo, tie su dideliais indėliais pas
juos atėjo, pabuvo ir su kele-
riopai padidėjusiu lietuviybės ka-
pitalu išėjo.

O tų tėvų leptonėliai, kurie
nemalonėje jaunystės dienomis
bendrardarbiauti organizacijose,
tie nuėjo nežinios keliais šuniui
šėko plauti.

Mes apie jaunimą mėgstame
pakalbėti ir parašyti, bet, paly-
ginus su vengrais bei ukrainie-
čiais dar mažokai dėmesio krei-
piame į reikalingos paramos jam
suteikimą.

Štai dėl ko mes ateinančius
jaunimui padėti ir vadovauti su-
tinkame su didžiausiu džiaugs-
mu, nes jų savanoriškas pasi-
aukojimas, jų didelis idealizmas,
savęs išsižadėjimas yra labai
didelis, gilus, prasmingas.

Skautų Sąjunga, kurios prie-
globstyje vien tik berniukų yra
keli tūkstančiai, šiandien tapo
mūsų tautinio auklėjimo mokyk-
la ir dėl to tiek Pirmijos Ta-
rybos Pirmininkui, tiek Seser-
jos Vyriausiai Skautininkei, tiek
Brolijos Vyriausiam Skautininkui
yra patikėta didelė atsakomybė ir
ant jų pečių gula didelė darbo
našta.

Ir taip buvo lemta, kad Lietu-
vių Skautų Sąjungos 45-ųjų metų
kadencijoje Brolijos Vyriausio
Skautininku tenka būti jūrų skau-
tininkui Broniui Juodeliui. Dar
neperžengęs 40 metų gyvenimo
slenksčio, jis laikomas jaunosios
generacijos eilėse, bet išbuvęs
skautų eilėse 25 metus, laikomas
patyrusiu "senu vilku". O tą pa-
tvirtina dar ir tai, kad jis yra
baigęs 5 įvairias skautų vadų mo-
kyklas ir pačią aukščiausiąją
skautų mokyklą -- Gilvelio kur-
sus -- BSA "Wood Badge" mokyk-
lą. O baigusį šią mokyklą lietu-
vių skautų vadų skaičiuojame ant
pirštų.

Mėgsta žurnalistinį darbą, ak-
tyviai bendradarbiauja spaudoje.
Buvo 5 leidinių redaktoriumi.
Yra apdovanotas "Lelijos" or-
dinu, "Gyvybės Gelbėjimo" kry-
žiumi ir "Už nuopelnus" ordinu.
Studijuodamas Illinois univer-
sitete, aktyviai reikšėsi Korpi-
Vytis ir Studentų Sąjungoje. Abie-
jose organizacijose ėjo įvairias
pareigas skyriuose, padaliniuose
ir Centro valdyboje.

Kaip patyręs skautas, turi daug
specialybių, bet labiausiai mėgsta
stovyklavimą, administraciją,
kursų vedimą, vandens sportą, o
laisvalaikyje skaitymą, rašymą
ir žurnalistiką.

Iš profesijos yra diplomuotas
ekonomistas ir nežinia, ar punk-
tualumą, darbštumą, pareigin-
gumą, ilgą darbo valandą ir
trumpą miegą išmoko bestudiju-
damas ekonomiką, ar tas gera-
sias būdo savybės įsigijo būda-

Sol. Valentina Kojelienė

Valentina Kojelienė koncertuoja Bostone

ANTANAS NAKAS

Valentina Kojelienė, kolara-
tūrinis sopranas, yra viena iš
mūsų iškilų dainininkių, nu-
kreipusių savo veiklą į ameri-
kiečių auditoriją. Lietuvių vi-
suomeni ji yra mažiau žinoma
ir rečiau pasirodo mūsų tarpe.
Būdamas neeilinė dainininkė ji
nepabūgsta stoti į varžybas dide-
liose amerikiečių koncertinėse
estrados su labai iškilais me-
nininkais. Jos koncertas įvyks
Bostono Jordan Hall salėje š.m.
kovo mėn. 22 d. 3:30 p.p.

Šiandieną, po eilės jos kon-
certų New Yorko, Čikagos ir

mas skautu ir jomis papildė pro-
fesinį išsilavinimą.

Toks tai yra Lietuvių Skautų
Brolijos Vyriausiojo Skautininko
Broniaus Juodelio portretas.

Vytautas Kasnėdas

kitų miestų koncertinėse salė-
se, su dideliu pasitenkinimu ten-
ka pasakyti, kad ji po kiekvieno
savo koncerto įgauna vis didė-
jantį amerikiečių muzikos kri-
tikų pripažinimą. New York Ti-
mes muzikos kritikas John Briggs
New York Herald Tribune M.
Bernheimer, amerikiečių mu-
zikos žurnalų -- Musical Ame-
rica, Musical Leader ir kiti kri-
tikai labai palankiai atsiliepia
apie mūsų dainininkę išskeldami
jos balso tembro grožį, muzika-
lumą ir išpildomų dalykų gerą
interpretaciją. Čia tenka paste-
bėti, kad amerikiečių muzikos
kritikai labai santūrus, kieti ir
neatlaids, ten kur nėra meno.
Jei klausytojams pateikiamos tik
meno nuotrupos, neaukštos koky-
bės menas, tai daugeliui meninin-
kų tenka prarasti labai karčias pi-
lules arba geriausių atveju apie
juos išviso nutylima. Tad tokį pa-
lankų mūsų dainininkės įvertini-
mą reikia priskaičiuoti prie jos di-
delių laimėjimų.

Su atlaidžia šypsena tenka pri-
imti kairiųjų mūsų tautiečių iro-
niškas pastabas, kad jei jau mū-
sų vienas kitas menininkas toks
geras, tai kodėl jis nepatenka į
Metropolitan, La Scala ir į kitas
didesnes operų scenas arba kon-
certines estradas apie kurių dai-
nininkus ir menininkus tiek daug
kalbama ir rašoma didžiojoje
spaudoje. Tie asmenys visiškai
nesiorientuoja esamoje būklėje.
Pasaulinio masto operų yra vos
4-5, o dainininkus patekusius į šių
didžiųjų scenų sukurį galima su-
skačiuoti ant pirštų. Ir čia Ame-
rikoje yra nemažas labai gerų dai-
nininkų skaičius, kuriuos visuo-
menė labai vertina, bet kurie tu-
ri skinti sau kelią kiekvienas
taip kaip išmano. Ir Valentina
K. nėra išimtis.

Valentina K. koncertuoja re-
tai, bet jos neeiliniai rečitaliai,
kuriems pasiruošti ji skiria daug
laiko ir sumanumo, palieka gražų
prisiminimą.

Vertiną ne pozą, o tikrą meną,
bus patenkinti ir ilgai koncertą
prisimins. Dainininkė ilgai dirb-
dama ir ieškodama, surado savo
kelį, savo individualinę meni-
ninkės išraišką ir būdą dainuoti.
Dėl to ji išsiskiria iš kitų daini-
ninkų tarpo. Tai yra tik jos pri-
valumai ir stiprybė. Dainuojant
ji sugeba užmegsti artimą kon-
tą su auditorija, kuris neiš-
blėsta iki koncerto galo.

Valentina K. dainavimo pradė-
jo mokyti Lietuvoje. Užbaigus
studijas Muencheno Konservato-
rijoje, daug koncertavo kaip so-
listė su simfoniniu orkestru Vo-
kietijoje. Atvykusi į Ameriką, stu-
dijas gilino pas Dino Bigali, Či-
cagos operos dirigentą ir vėliau
dirbdama su žinomu pianistu Paul
Ulanovskiu.

Koncerto programoje klausy-
tojai girdės Brahms, Schuberto,
Debussy, Duparc, Boito, Respighi,
Banačio ir kitų kompozitorių
daines.

Džiaugiuosi, kad šis koncertas
įvyks gražiojoje Bostono koncer-
tinėje salėje, ir galiausiai, kad šia-
me koncerte negali būti drauge
su Bostono lietuviais.

Malonus metas ... kiekvienu metu ... kai atkemsate Stroh's alaus bonką.
Ragaukit, ką ugnimi darymas suteikia alaus skonui. Stroh's yra lengves-
nis, švelnesnis ir labiau gaivinas alus. Laikas pasiimti vėsus, gaivų stik-
lą Stroh's - vienintelį alų Amerikoje daromą ant ugnies.

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

HILLTOP REALTY, INC.

WHERE FRIENDLY SERVICE IS OUR MOTTO

5088 Mayfield Road

Call HI 2-0700

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

NEĮGYVENDINTAS M. BIRŽIŠKOS ILGESYS

Paskaita Los Angeles Dailių Menų Klubo viešajame pobūvyje, kovo 7 d.

Praejusių metų pabaigoje pasitaikė prabėgoms mirkrelėti Dirvoje apie... diktatūros stoka. Dabar tai labai nemadinga tema, ypač jei kalbama ne apie raudonąją diktatūrą, su kuria šiais laikais jaučiai apsiprasta ir, kaip žinoma, tik stengiamasi ko gražiausiai ir taiklingiausiai koegzistuoti.

Pagerbiant šias Washingtono, D.C., bei mūsų kelių kolaborantų "pažangias ir liberalias" nuotakas, ir mano buvo prasitaria joku būdu ne apie kokios politinės ar ekonominės diktatūros stoka mūsų lietuviškame akiratyje, o tik apie kultūrinės, literatūrinės ar, plačiausia prasme, dvasinės diktatūros stoka. Ir kadangi mes, bent daugiau ar mažiau tuščiais žodžiais, kaip žinoma, pirmumą teikiame ne materijai, o dvasiai, -- tai reiškia, kad šiais demokratijos įsigalėjimo laikais mano buvo pasisakyta už pačią pavojingiausią diktatūros rūšį.

Ir pasisakyta ne šiaip tik pačiam kurią nemigo naktį susigalvojus, bet pasinaudojant a.a. Mykolo Biržiškos viena pasikalbėjimo mintimi, paskelbta Draugo dienraštyje 1953 m. lapkričio 19 dieną. Taigi, jau šioje senovėje, truputį daugiau kaip prieš dešimtmetį, ir dabar išgyvenome pakankamai ilgą laikotarpį, per kurį atsiranda duomenų ir patyrimų patikrinti mėsos idėjos teisingumą ar atmeti ilgėsingo pranašavimo klaidas.

"Nejauci", - kalbėjo tuomet Profesorius, - "kad dabar laisvai leidžiamų kūrinių - eiliuotų ir neiliuotų - bendras literatūrinis lygis būtų apsilpęs, palyginus su pasiektu Nepriklausomoje Lietuvoje literatūrinio iškilimu... Tačiau mūsų tremtinių kūryboje vis dėlto trūksta stipresnio, veiksmingesnio tremtinio žodžio, kad ir gal neprilystančio pirmosios pusės XIX-jo amžiaus lenkų ir lietuvių tremties Mickievičiaus-Slovackio-Krasinskio žodžiui, bet iš viso mūsų pranašingo žodžio, kūrėjus pastatančio tremties priekyje, iškeliančio juos aukščiau už mūsų politikų ir bendruomenės veikėjų, ne iš jų pasiimančio, bet šioms nustatančio, diktuojančio kilnų, dvasingą kovingumą, grįžimą į mūsų tėvų ir vaikų ir jų vaikų tėvynę..."

Tai buvo visai aiškus pasisakymas už lietuvių rašytojo ir apilamai kultūros kūrėjo aukštesnę ir vien tik literatūrinę misiją šioje geležinės uždangos pusėje, už jo vaidmenį ir pašaukimą aukščiau pakilti, pranašingai nustatyti ir net diktuoti dvasingą kovingumą ne tik meninių formų žaismui ir padangių mėlynėms,

bet konkrečiam ir esminiam tikslui -- lietuvių tautos laisvei. Žinoma, diktatūros žodis daugelį erzina, nepatinka, dažnam sukelia pasibaurėjimo. Juk net proletariato diktatūros teorijų vydytojai savo santvarkas dabar vadina tik "liaudies demokratiškomis"... Dėl ano straipsnio ir ligi manęs atsiskalavo keletas nepasitenkinimų laiškais ar gyvu žodžiu. Vieniems tai suskambėjo, kaip gilaus demokrato M. Biržiškos beveik įžeidinėjimas, kitiems gi bet kokios diktatūros idėja ir net patį žodį skilviai iš principo nesuvinčia virškinti. Sakė, mums jau užteko stalinų ir hitlerių diktatūrų, sočiai užteko ir Smetonos diktatūros, jau bodimės ir visokių mūsų "veiksnių" diktatūrinėm užmačiom mus vadovauti. Tegyvuoją kūrėjo meninis savarankiškumas ir laisvė...

Be abejo, tegyvuoją laisvė! Deja, saldžioji laisvė šiaip saivame, be niekur nieko retai kada tegyvuoją. Nebent tik hermitams kalnų ar pogrindžių landynėse. Bet nusileidus žemyn ar išlindus iš rūsių į žmonių bendruomenę, kur nuolat vyksta tautų, socialinių grupių, prieštarų idėjų, bei aukso veršių grumtynės, laisvės palaima nuolat privalo patikrinimų, išbandymų, kovų ir aukų, drausmės ir įstatų. Kas nors juos turi nustatyti, įspinti, išryškinti, arba ilgai nesurandamų ieškojimų ir nebepakenčiamų samaiščių laikais -- stačiai imtis "diktuojančio žodžio" rizikos. Tokius "diktuojančius veiksmus" visada esame matę mūsų civilizacijos raidoje.

Tatai, be abejo, turėjo galvoje ir profesorius Mykolas, dėstydamas savo pažįdą į didžiąją laisvojo lietuvių rašytojo ar bet kurio kito kultūros kūrėjo misiją anapus pavergtosios Tėvynės ribų.

Pirmoje vietoje ir gal ryškiausiai tokią "dvasinių diktatorių" vaidmenį yra atlikę didžiųjų religijų kūrėjai, pusdieviai, pranašai, jų evangelijų komentatoriai ir teologai. Kai kada šviesūs ir gabūs karaliai ar imperatoriai. Gi nuo Renesanso laikų "aukščiau už politikus ir bendruomenės veikėjus" ėmė iškilti kitokie genijai, protų ir jausmų valdytojai: filosofai, mokslininkai, ypač rašytojai ir poetai, rečiau dailininkai, muzikai ir architektai. Naujų socialinių idėjų srautas, nauja teisės filosofija ir literatūra, pvz., lemiama paveikė Didžiosios Prancūzų Revoliucijos eiga 18-jo šimtmečio pabaigoje.

O per 19-į šimtmetį be abejonės savo "pranašingų žodžių gar-

sausiai skambino poetai, romantistai, kartais net dramaturgai. Romantikas ar vėliau realistas, bet pirmiausia tai buvo rašytojas, kuris, anot M. Biržiškos, tada lemiama nustatydavo ir diktavo kilnų, dvasingą kovingumą... Merdėjimui ar beveik jau galutinei pražūčiai nuskirtam lietuvių tautos likimui šis laikotarpis buvo ypačiai reikšmingas. Lietuviškai lenkiškas ar lenkiškai lietuviškas tos gadinės Adomo Mickievičiaus ir jo bendralių romantizmas labai žymiai prisidėjo mūsų tautos garbės ir laisvės sąmonei sugrįžti. Todėl Mickievičius, tasai "Lietuvos dievaitis", profesorius Mykolui visada buvo labiausiai veikiantis ne tik poeto, bet ir rezistento, laisvės kovotojo, dvasingą kovingumą nustatančio ir diktuojančio lietuviško kūrėjo pavyzdys - nuo jaunystės ligi žiliosios senatvės.

Su dvidešimtoju šimtmečiu daug kas ėmė keistis. Industrinė revoliucija baigė formuoti naują visuomenę, iškėlė kitas jėgas ir nuotakas. Didžiosios religijos dar nesugebėjo atsišviežinti, jos šiandien vadovaujančiai nebevaldo nei masių, nei elitų. Rašytojas ir poetas taip pat užspolo mašinų ir technologijos potvynyje. Jo vaidmenį protarpiais dar mėgina testuoti žurnalistas, šioje šalyje vadinamas "kolumnistu" skausmingai stengdamasis su savo skiltele žurnaluose ar dienraštyje dar išlaikyti pusiausvyrą tarp pramonininkų ir prekybininkų skelbimų.

Cholesterolio pertekliaus, nusirpusio kapitalizmo, pasitenkinimo ir cinizmo gadinę pranašingi, nustatantieji ir diktuojantieji žodžiai dažniausia teturi tiek reikšmės, kiek kaštuoja rašalas ar juostelė juos ant popierio surašyti ir atspausdinti. Vakarų visuomenės, susirūpinusios tik gerai gyventi ir išlaikyti, ką turi, labiausia vertinami tik "pozityvūs", pritarantieji, patalaujantieji žodžiai ne tik tos gerovės aiškiems pliusams, bet ir aiškiausiems trūkumams. Kilnus dvasingas kovingumas? Ir kam jis reikalingas? Už ką? Seksui juk būtinas tik pajėgumas, o ne kažkoks kovingumas...

Todėl nenuostabu ir gal logiškai, kad demoralizavę šioje charakteriškai minkštybėje ir idėjinėje tuštumoje Vakarų pasaulis vis plačiau ir plačiau pats prisisiuvė žilą Karolio Markso barzdą, o dalis elito, ypač šios šalies aukštosios mokyklos ir viešosios nuomonės formavimo mediuose, sąmoningai ar dėl beviltingo sukvalifikavimo spiriasi žvelgti į ateitį net per mongoliškas Lenino akutes...

Iš apie 13,000 LTS narių beveik 2/3 (apie 7500) buvo ūkininkai. Apie 350 buvo amatininkų ir apie 500 pramonės darbininkų. Buvo stengiamasi šį mažąjį s-gos sektorių plėsti ir, juo atsiremiant, veikliau spręsti darbininkijos bei smulkiosios amatininkijos padėties problemas. Kiti maždaug 4500 narių buvo iš šviesuomenės sluoksnių: tiek tie verslininkų bei laisvųjų profesijų ir daugiausia iš valdžios - administracijos pareigūnų, kurių tarpe apie 1700 buvo mokytojai. Tačiau palyginti nebemažas registruotų narių skaičius politinėje organizacijoje apėmė tik apie 2% Lietuvos ūkininkų šeimų galvų ir apie tokią patį nuošimtį amatininkų bei pramonės darbininkų. Bet valdininkijos ir kitų intelektualinių sluoksnių tautininkai savo eilėse turėjo net apie 10%, ir tie patys buvo išsidėję daugiau vidutinėse bei viršūninėse pozicijose.

Autoritetinės santvarkos samprata pirmiausia pasireiškė Tautininkų s-gos įstatų reforma, priimta 1933.XII.13 suvažiavime. Būdingas tos reformos požymis -- pabrėžimas skirtumo tarp svarstančių - sprendžiančių ir vykdančių - vadovaujančių elementų.

Reformuotąja tvarka visų kolegialinių vadovaujančių organų narių daugumas pasiliko ir toliau renkami atitinkamuose susirinkimuose, bet tų organų pirmininkai ir sekretoriai (apskritys -- reikalų vedėjai) skiriami atitinkamo aukštesnio organo pirmininko. S-gos centro valdybos 5 ar daugiau narių buvo ir toliau rinkinami visuotiniame skyrių atstovų suvažiavime, bet sąjungos pirm. ir generalinis sekr. (jau su sprendžiamuoju balsu valdyboje) skiriami net už s-gos valdybą aukštesnio autoriteto, kuriuo s-gos skyrių atstovų suvažiavimas pripažino ir deklaravo A. Smetoną, kuris deklaracijoje ir įstatuose tapo tituluojamas ne Respublikos prezidentu, bet Tautos vado titulu. Tautos vado titulas, anksčiau kur ne kur pavartotas neoficialiai, šalia paties Smetonos kartais pavartojamo Valstybės vado pasivadavimo, tautininkų įstatuose oficialiai atsirado kaip kompromisas su toliau siekiančia mintimi, -- pačią tautininkų organizaciją pavadinti Lietuvių tautos sąjunga.

Įstatų pakeitimo projektui pagal s-gos valdybos jau apsvaistytus metmenis parengti buvo pakviesta 3 asmenų komisija: St. Šilingas, B. Masulis, V. Rastenis. Pastarasis formulavo organizacinę dalį, B. Masulis daugiausia žūrėjo juridinio suderinimo ir kalbos stilingumo, St. Šilingas ėmėsi principinės dalies -- s-gos tikslo suformulavimą. Būdinga, kad St. Šilingas, tuo metu Valstybės Tarybos pirm., anksčiau politinėje veikloje pasireiškęs Santaros, vėliau ūkininkų sąjungos partijoje, bet nuo jų atsijęs, niekad nebuvo buvęs taut. politinių organizacijų narys, tik asmeninis A. Smetonos bend-

Amerikos Lietuvių Tarybos Waterburio skyriaus valdyba. Sėdi iš kairės: Tomas Matas, Marcelė Andrikytė, pirm. Adolfas Čampė, Marė Pesienė, muz. Aleksandras Aleksis. Stovi: Petras Jokubauskas, Jokūbas Trečiokas, Albinas Kušlis ir Vladas Varneckas.

Prabėgus dešimtmečiui po ano M. Biržiškos pareiškimo, man rodos, šiandien turime pakankamai duomenų spręsti, kiek jis yra teisingas. Tikrai, bendras literatūrinis laisvųjų lietuvių rašytojų kūrinių lygis dar nėra apsilpęs. Su mūsų likimo ir gyvenimo sąlygų patyrimu ir su visom fantastiškuo prielaidom, tekų tik stebėtis, kaip jis iš viso dar nėra žlugęs!

Iš kuklumo, kaip įprasta, ir kad komplimentais netvirkintu šiaime pobūvyje dalyvaujančių rašytojų (Pobūvyje tarpe kitų dalyvavo: J. Švaistas, B. Brazdžionis, Alė Rūta, J. Tininis, Dr. M. Alseikaitė-Gimbutienė, latvių rašytojas Anšlavs Egļitis...) aš apie juos nekalbėsiu ir apsiribosiu tik keliais žodžiais dėl bendrosios situacijos, ji dar nėra baisiai tragiška. Dar turime pranašų, kartais praskverbiančių mūsų "affluent society" krokodiliško kietumo odą ir net okupantų uždangos plieno plokštes. Eiluota poezija, lyrika dar tebėra dažna mėgėjų pramoga, sielos skausmų, nerimo, nevilties ar svajonių išsiskyrimo priemonė, tegu ir negalinga naujais suradimais, tegu ir persotinta pasikartojimais ir epigoniškumu. Epas, neeiluota poezija, novelė ir romanas, laisvajame pasaulyje gal net pasistumdė aukščiau, bent produktiviau už anuos laikus. Tik turi įspūdį, kad kokybiškai dar nenurungė klasikų, išskyrus vieną kitą atsiskleidimą reto talento, kaip pvz. Marius Katiliškis. Labiausiai stebintų mūsų sąlygomis pats nedėkingiausias dramaturgijos žanras, kur užaugo Škėma, Landsbergis, Ostauskas, iš vyresniųjų išliko Alantas ir kiti.

Bet ligi nustatančio ar juo labiau diktuojančio dvasinį kovingumą vaidmens lietuvių tremties kūrėjas, deja, neiškilo.

Sunku būtų atsakyti, ar tam trūko sugebėjimų, ar ambicijų, ar kad įsiviešpatavo kitokia "meninė pasaulėžiūra". Visi atvejai dalyvavo nuo pat pradžios. Jau net tada, kai gaivališkai išsiveržęs laisvės kovotojų sąjūdis Tėvynėje šaukėsi išbėgusių rašytojų ir menininkų dvasinės talpos ir paramos, bet jos negavo ir išgirstas nebuvo pačiais skaudžiausiais metais...

Tad iš pat pradžios pasirodė didžiosios tremties prasmės netęsimai ir kovinio ryžtingumo tuštuma, o vėliau su tuo natūraliai atšliaužė pakasynų, lavoninių ir "amžino gedulo" nuotakos.

Mes, deja, tebesame tose pakasyniškos sūtemose. Lietuvių kultūros kūrėjai, kaip mūsų likimo aplinkybėmis buvo natūra-

liausia, deja, netapo nei vadovaujančiais, nei juo labiau kokiais diktuojančiais naujo lietuvių tautos laisvės atgimimo "veiksniais". Mūsų visuomenės idėjiniai poleikai, aistros ir smulkūs pinigėliai nusiskalavo politinių Lietuvos išlaisvinimo "veiksnių" ir prieš kelias dešimtis metų, taigi tikrai jau šioje senovėje, egzistavusių politinių partijų kanalais. Viskas pro tai šiandien nutekėjo, net švaras vandens nebeliko, gal tik kiek dugne smėlio vėjams papustyti...

Anas Mykolas Biržiškos ilgesys dar neįgyvendintas. Ir beveik dar jokių ryškesnių ženklų jam nematyti. Bet su visu savo lūdesiu ir pesimizmu aš dar tikau, kad vieną ankanotą dieną jis gims iš naujo ir noks. Kaip ir su kokiu turiniu, derėtų kalbėti nebe šioje vietoje ir ne su tokiais trumpučiais praskrendančio paukščio sparnų prisilietimais...

GREETINGS and BEST WISHES

L. GOTTLIEB

CONTAINERS and RE-CONDITIONERS

8105 PREBLE AVENUE

VU 3-0075

Best Wishes to Our Friends and Patrons

THE KOEHLER RUBBER & SUPPLY COMPANY

MECHANICAL RUBBER GOODS

Compressors, Lubricating Equipment

3865 Carnegie Avenue

HE 1-8867

KAIP LIETUVOJE KŪRĖSI TAUTININKŲ SĄJUNGA

VINCAS RASTENIS

(4) Ištrauka iš Lietuvių Enciklopedijos XXX tomo

Tautininkų sąjungos skyrių atstovų suvažiavime, kai kurių įtakingų s-gos veikėjų sutarimu su vyriausybės vadovais, iškelta ministro pirmininko J. Tubelio kandidatūra į s-gos pirmininkus. Suvažiavimo dalyviai, pirm. J. Lapėno stipriai įtikinti glaudesnio s-gos kontakto su vyriausybe būtinumu, tokią staigmenįšką to klausimo išsprendimo progą priėmė entuziastingai ir J. Tubelį bei su juo pasiūlytus kandidatus išrinko didžiule balsų dauguma.

Praktiškai tai buvo radikalus pasikeitimas tautininkų politinio veido formavimosi eigoje. Liko eliminuoti žymiausi reikalautojai, "valdančios partijos" vaidmens, kaip pirm. J. Lapėnas, generalinis sekr. Juozas Žukas. Tačiau vyriausybės ir LTS "personalinė unija" to paties pirmininko asmenyje nepavertė s-gos "valdančia partija", o greičiau priešingai -- aiškiau įstatė ją tik tarpininkavimo tarp vyriausybės ir visuomenės vaidmenį. "Valdančios partijos" vaidmens svarbumu tikėjusieji tautininkai liko nusivylę ir nepatenkinti, bet ilgai nei pasitikėjimas A. Smetonos autoritetu nusvėrė, ir jo formuluojamas politinis mąstymas tapo retai tautininkų bekvėstionuojamas. Bet pašaliečių nuomonėse LTS gana plačiai tebebuvo laikoma "valdančia partija". J. Tubelio valdyba tuojau nutarė įsteigti sustiprintą sekretoriatą ir turėti vien tam darbui skirtą generalinį sekr. ne iš valdybos narių tarpo.

Taut. organizacinis tinklas buvo stiprinamas. Šalia Jaunosios Lietuvos Sąjungos ir jos įsteigtos Jaunaliuvių sporto organizacijos, kurios netrukus apėmė per 50,000 narių, tapo sukonsoliduotas ir politinis taut. organizacijos tinklas su beveik 10,000 narių (1938 registruotų LTS narių buvo 12,928 ir 1883 kandidatai). Tai buvo didžiausias Lietuvoje buvęs bet kokios politinės organizacijos pasiektas registruotų narių skaičius.

radarbis ir jo gerbėjas.

Programinio tautininkų tikslų formulavimu jis ėmėsi uoliai, nuolat tuo reikalu tardamasis su pačiu A. Smetona, ir pats tuo požiūriu būdamas beveik neišsėmiama idėjų versmė. St. Šilingas, nusiteikęs stipriai antipatriotiškai, iš karto užkliuvo už paties tautininkų vardo organizacijos pavadinime. Tautininkų pavadinimas jam atrodė jau įgijęs tik siaurąją prasmę, todėl organizacijai uždedas partijos etiketę. Organizacija, kokią jis įsivaizduojas ir manas, kad tokios tautininkai ir nori, turėtų būti visų sąmoningų lietuvių sąjunga -- Lietuvių tautos sąjunga. Toks pavadinimas ir figūravo eilėje įstatų projekto juodraščių.

Kitiems komisijos nariams ir vėliau valdybos nariams iškėlus abejonių, sumanymas pasiekti A. Smetoną ir tenai buvo atmestas. Taip tautininkai pasiliko LTS, bet Tautos, net taut. vado vadovybėje. Tas formulavimas buvo aprobuotas A. Smetonos ir paskui oficialiai priimtas. Toje tautininkų deklaracijoje buvo visiškai išjungta mintis, iš kurios galėtų atrodyti, kad jie lyg būtų išrinkę A. Smetoną tautos ir savo vado. Priešingai, deklaracija siekė tik viešai pareikšti esamo fakto pripažinimą, ir joje nebuvo rezervuota teisė kada nors vadą perrinkti, nei numatyta tvarkos kitam vadui išrinkti, šio netekus.

Tai buvo apsisprendimas tik ad hoc ir ad personam. Tai buvo būdingas sprendimas Lietuvos tautininkų, visada turėjusiems tendencijos nesusiirti "amžinomis dogmomis" konkrečios politikos sprendimuose ir metoduose. Tatai ryškiau matyti Tautininkų s-gos tikslų išdėstymo straipsnyje, kuris turėjo atstoti taut. anksčiau pagelautam politikos programos formulavimui. Čia išsamiai, bet nekonkrečiai išsakytos svarbiausios visų lietuvių puoselėtos tautinės svajonės, tik jų siekimo būdai bei metodai, jei kiek ir paliešti, tai tik labai bendrybiškai tepareikštais principais. Pvz. saugoti ir ugdyti lietuviškumą liet. tautos žemėse, telkti krūvon tautinės vienybės šeimos tvirtumui ir dorove, plėsti tautos švietimą, rūpintis, kad mokykla ir mokytojų ir ugdytų lietuvišką sąmonę bei lietuviškąjį valstybingumą... Tie iš esmės visiems lietuviams mieli pareiškimai tačiau galėjo būti interpretuojami įvairiai, ypač praktikoje sprendžiant tokius opius dalykus, kaip tautinių mažumų padėtis, politinės diferenciacijos reikšmės laisvė, civilinės būklės aktų registravimo kompetencija, ištuokų reglamentavimo ar draudimo klausimas, privatiųjų mokyklų veikimo sąlygos ir kt.

(Bus daugiau)

VERBOS KAPINĖSĖ

Tiktai peržengus sutartinę ribą, kuri skiria veiklų pasaulį nuo mūsų mirusiųjų vietos, ausims neišprasti garsai ėmė traukti į save reto pergyvenimo pažadą. Jie sklido iš visur, iš visų aplinkinių medžių; kai suvilioti imdavome smalsiai atvirę knopinti į tą pusę, kur jie, sakytai visi yra susitelkę, nauji jų deriniai -- nauji ne savo tonais, bet tirštumu ir nauja vilione -- pasigirdavo kitame žone. Tie garsai viliojo ne savo grožiu, ne meistrišku jų atlikimu, bet kažkokiu tingiu, nežemišku charakteriu; tai tartum kažkas sapne bandytų lėtai pūsti vieną žemą fletos garsą; tingiai pūsteltų kvapo į savo dūdelės skylutę ir, išgirdęs, kad jina sodri ir švairiai tebeskamba, laimingas užsnūstų vėlai. Tik tai ne žmogaus rankų padaryto instrumento, bet gyvų daiktų buvo garsai, ir kad ir kaip jie būtų buvę svetimi juos išgirdusiems, kiekvienas būtų pagalvojęs, kad juos gali skleisti tikrai tokios būtybės, kurias dar gimstančias Dievas palaimino reta švelnaus būdo dovana. Kapinės buvo apgaubusi saulėta dieno vidžio tyla, nei skysto vėjelio šiukšdenimas plikose šakose nekludė tiems mieguisto švelnumo švilpinėjimams sklisti amžinosios ramybės plote, tai nuėję į vidų jau nebeturėjome kur nei dairytis: tos gaidos skambėjo priešais mus, užpakaly mūsų ir iš visų pusių -- visi aplinkiniai medžiai stūksojo prisagstytai apvalių, pūkais minkštučių, raudonai liepsnojančių sniegunų, tartum kvapių, švelnialapių rožių koklame di-

S. Ivošiškis

džiame gamtos pokylyje. Jei Verby Sekmadienį gamta, kartu su mumis, sveikina įžygiuojantį pavasarį, jos dekoratyvinis genijus nebūtų galėjęs sukurti įspūdingesnių palmių savo dievybei po kojomis pakloti.

Deja, ne kasmet tą dieną tam genijui Lietuva teikia galimybę taip puošniai savo meninį jausmą demonstruoti, todėl šį Verby Sekmadienį į medžių viršūnėse besifilsinčias sniegėnas galima buvo žiūrėti tikrai šventinėmis akimis, o stebint tuos švelniuosius paukštelius tą dieną, negalima buvo tame vaizde neįžvelgti ir kilnios simbolikos. Iš vakarų ir iš pietų, iš kur tikta atsigrįžusi saulė pradeda žygi šiaurės linkui, savo spinduliais priešais save varydama pavasarį, maloniosios sniegunukės leidžiasi su juo rungtynių ir pakeliui visur atspėja dar prieš jo įsigalėjimą, tuo būdu kiekvienam kraštui atnešdamos patikimą jo greito atvykimo pažadą, nes tos jų gimiminaitės, kur žiemą kartu su mumis praleido, išskrido atgal į savo tėvynę pirmiesiems pavasario šaukliams pas mus tik pasirodžius, tad tosios, kurias mes šiuo metu pas save matome, šiaurės keliauja iš pietesnių kraštų, ir viešėti čia jos ilgiau niekad nenori dėl to, kad bet kokių sėklų, kuriomis jos minta, po žiemos vėjų ir kitų sparnuotų svečių joms mažai jau beliko, ir dėl to dar kad jų skrandelės yra ne tikrai gražios, bet ir ištaigingos: josios taip tirštai šiltais puke-

liais pamuštos, kad pavasariui savo žaliu vežimu atkeliavus jo atsivežtoji saulė mūsų padangėje toms gražuolėms pasirodytų per arti pakibusiai. Ir tuo būdu šių metų Verby dieną ramybėje besifilsintieji Kaune galėjo išskirti dangų palmes su gyvomis gėlėmis ir jomis pasveikinti įžygiuojantį menininką, kuris netrukus jų poilsio vietą išpuoš daugybe gėlių, dar gražesnių ir margesnių.

Tos pavasarinės gėlės bus, žinoma, daug puošnesnės ir įvairnesnės; daugelis jų dar ir kvapus paskleis tokius, kokius -- sako -- tik šventųjų vėlės mistikams teatneša; bet nei viena būsimoji kapų gėlė neturės tokios savybės, kuria tosios iš šio Verby Sekmadienio buvo apdovanotos -- jos nei viena nemokės taip tyliai, taip švelniai giesmę prabilti. Tiek daug tų skraidančiųjų gėlių nežinau, ar kada nors man teko bematyti. Mūsų žieminės sniegunos laikosi šeimomis po keliolika porelių, o šandien jas reikėjo skaičiuoti šimtais, jeigu ne tūkstančiais. Kadangi bemažne kiekviename medyje jų tupėjo ke-
 lios dešimtys, tai iš tirštumo tie vienodi švilpinėjimai sekė tartum vieną, prasmingą pasaką, jos nustodavo švilpusios tik tada, kai aš atsistodavau po tuo medžiu, kur jos sutūpusios snaudė. Bet kas po medžių savo elgesį protu valdo, tuo sniegunos menkai tesidomi ir maloniai leidžia jam jų grožiu gėrėtis. Valandomis žmogus galėtų stebėti jų grakščius, santūrius sukaliojimus ant šakų šakelių, jų tylų minklų siuvinėjimą iš medžio į medį, ar kaip jos

lengvai žarijomis į žemę sminga, ieškodamos ten pabirusių pernykščių sėklų ir juo ilgiau jas stebėdamos, tuo didesniu ilgesiu į širdį imtų smeltis galėtis dėl to, kad ne Lietuvos miškus jos yra pasirinkusios savo tėvynę.

Sniegunos plunksnos ir kūnas malonia kalba stebėtojų sako, kad jos Kūrėjas yra didelis menininkas, o jos galvytė, -- ir tai dar, kad tasai Menininkas jai suteikė ne tiktaį grožį, bet ir švelnumą. Pamatęs jos storą, juodą galvytę su trumpučiu ir smailiu snapuku, bet plačiu prie kaktos negali nepajusti ramybės ir pilnumo jausmo, kurį teikia darni kūryba: girdėti švelnieji švilpinėjimai negalėtų eiti iš darnesnių linijų dūdelės. Sniegunos švelnų būdą ne tiktaį jos galvytė skelbia; ji yra išgarsinę visą oritologą ir paukščių augintoją. Pagauta subrendusi šiaurės sniegėna retai nelaisvė ir mūsų klimatą beišlaiko, bet iš lėdo paimti paukštyčiai (jei tokią žygį pakankamai širdies surandama) gražiai auga, veisiasi ir ne tiktaį lengvai prijunksta, bet ir nepaprastai prie savo augintojo prisiriša. Susibičiuliavusi sniegėna, sako, dėl savo žmogaus draugo gali mirti ir iš liūdesio ir iš džiaugsmo. Primityvus nesudėtingas jausmas! -- dažnas pasakys, prisiminęs kad ir šunį -- kitą žmogaus draugą iš Fauno pasaulio. Absoliučiai vertinant gal jie yra teisūs, gal palaiminimas, skirtas kuklios širdies gyviam, nieko konkretaus nėra vertas, bet ar nesudėtingų jausmų būtybės nėra daug laimingesnės. Ar Dangaus karalystės būvio jos neima suprasti dar šioje pakalnėje?

Sniegunos atveju nuoširdus draugystės jausmas vienais fiziologinio malonumo refleksais negali būti išaiškintas, nes laisvėje ji yra nepaprastai ekskluzyvi, su jokiais kitais paukščiais nesibičiuliuoja, o su visais kitais savo būrio nariais jaučiasi surišta ne tiktaį draugystės, bet ir tikro broliško jausmo. Jei vieną sniegėną ištinka kokia nelaimė, jei ji negali paskristi, visas būrys niekaip nesirūžta jos palikti; jei vieną kas nušauks, visos pakelia gaudų klegėjimą, apsupa nelaimingąją, tartum norėdamos ją su savim nusi-

nešti, o sniegunų pora yra idealaus šeiminių meilės pavyzdys. Sniegunos tuokiasi visam amžiui ir niekad viena nuo kitos neatsitolsta. Perėjimo metu patinėlis ne tiktaį savo žmonelę maitina, bet ją ir lizde pavaduoja, ir toks nuolatinis artumas jų paprastųjų jausmų nei kiek nebukina: savo meilę ir pasitenkinimą vienos kita jos rodo dažniais pasibučiavimais. Jų giesmelės nei meilės metu nesikeičia, ir patelė išpėrėjusi vaikus ima taip pat giedoti, kaip ir jos vyras (jos apačia yra pilka, ne raudona), tai giesmininkai iš sniegunų būrų ne kažin kokie, bet paukščių augintojai jas brangina dėl to, kad iš pat jauniausių dienų pradėjus jas mokyti, jos lengvai išmoksta švilpti bet kokias giesmes, tai tos giesmės praleistos pro jų sodrias fleitas, įgauna retą aksominę spalvą. Seniau garsūs tokie sniegunų augintojai buvo Turin gijos kalnų gyventojai; išmokytas sniegėnas jie pardavinėdavo visoms Europos sostinėms, siuntinėdavo net į Ameriką.

Paukščių augintojų narvuose, tiesa, dažniausia užtinkame kiek mažesniąją sniegunos rūšį -- Pyrrhula pyrrhula europea, -- laisvai gyvenančiąją Europoje iki Rytprūsių ir iki Alpių; bet būdu visos sniegunos (dvi dešimtys atmainų) vienos nuo kitų nesiskiria, mažiau bent nekaip savo išvaizda. Prof. Ivanausko parodyme retos sniegunų porėlės lieka perėti ir mūsų krašte, bet, deja, nei viena juodgalvių sniegunų atmaina čia sėsiai dar negyvena. Tad mums, norint pasidžiaugti tomis gyvomis, švelniomis gėlėmis, geriausia ieškoti jų uždaruose parkuose ar soduose pakutinėmis pavasario šaltomis dienomis, kai didžiosios sniegunos (Pyrrhula pyrrhula) grįžta į savo šiaurinę tėvynę. Tuo tikslu goklinėjant ne retai, gal būtų, pasiseks užklupti ir tokią laimę, kokią mums šandien skirta buvo susirasti -- išistas didžiules palmes prisagstytas raudonų sniegunų, skleidžiančias sodrių, švelniųjų fleitų pasaką. Su tuo džiaugsmu dažnam gal dar pavys kartu turėti ir kitą -- išvysti kitokių daug retesnių paukščių pargrįžtančių per mūsų kraštą -- kaip man pasisekė pamaty-

ti pilkųjų kuodalių svirbėlį (Bombycilla garrula). Svirbėlis -- bemažne šnekučio didumo pilkas paukštis ruda kakta, ruda uodegos apačia su dryželiais skersai sparnus, gražiu pūkiniu kuodeliu ir juodomis juostelėmis ant akių ir gerklės -- švitrus pūkinis paukštis, visai nebailus, kaip tikras šiaurės gyventojas. Ornitologai praminė jį "garrula" dėl to, kad jis aistringai mėgsta giedoti, o jo vargšelio giesmės meninė vertė tikrai nepasižymi. Bet jis yra gražus padaras ir -- nors prof. Ivanauskas autoritetingai sako, kad jis žiemą gana gausiai aplanko Lietuvą -- pamatyti jį čia retai tepasitaiko. Vokietijoje jis labai retas svečias, o Rytprūsiuose irgi nedažnas. To krašto kaimiečiai net prietaringai tiki, kad jis pasirodo pas juos tiktaį kas septinti metai; tad šiaip ar taip, susitikimas su juo tarp sniegunių palmių man, šandien visą dieną ne tiktaį smalsumu sudilgino.

Šią Verby dieną toms gėlėtoms palmėms iškilmingai bestūgsant, per kapines sklido ne tiktaį iš jų garsai. Visuose pašaliuose savo sidabriniais varpeliais skambino žylės... tui tui-tui! daryk! da-

ryk! -- joms kartais pritardavo darbštūs melsvieji medžių akrobatų bukučiai, o pačioje aukščiausioje viršūnėje įsitūpusi saldziai tryliavo malonioji žaliukė -- visi savo gražiausiomis giesmėmis sveikino atžygiuojančią pavasario šventę. Bet kai priėjau prie tvoros, kuri besifilsinčių jų ramybę apeigomis skirsto, kitoje pusėje tą skambiąją tylą sujaudino gailūs moters klyksmai. Laikas jos skausmo, matyt, dar nespėjo užgydyti, ir jos rauda šiurpais skrodė tą saulėtą, šventišką rimtį. -- Visa mūsų pasaulyje yra tik tuštybė ir šešėliai... -- sulig tuo prašneko visi aplinkiniai kapų gūbriai. -- Mūsų gyvenimas tėra ilgas skausmas, jis prasideda skausmu, skausmo kiekiais jo žygiai temtuojami ir skausme jis nutrūksta, paskui save tepalikdamas skausmus ir vargą... -- skundėsi nelaimingosios moters vaijojimai.

-- Bet gyvenimas turi būti ir graži laimė, jei jums leidta skausmo valandas atpažinti... -- tyliai švilpė švelniosios fleitos raudonais žiedais kalšytose palmėse.

1944 m. Verby Sekmadienis

GREETINGS and BEST WISHES

QUA BUICK INC.

BUICK—OPEL—RENAULT—
PEUGEOT

10250 Shaker Blvd.

RA 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

**SCHENLEY
DISTILLERS
COMPANY**

10012 CARNEGIE AVE.

Phone 231-5864

GREETINGS and BEST WISHES

THE L & K HOTEL

654 BOLIVAR ROAD

SU 1-4197

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

RABB JOSKA'S GYPSY CELLAR

11123 BUCKEYE RD.

WE SPECIALIZE IN CHICKEN, PAPRIKASH
AND HUNGARIAN STEAK BROUGHT TO YOU
ON A WOODEN PLATTER

Call GA 1-9220

GREETINGS and BEST WISHES

STELLA MARIS HOSPITAL

FOR THE PROBLEM DRINKER

DAY AND NIGHT 24 HOURS SERVICE

Call SU 1-0550

ĮSIDEMĖKITE:

užmiestiniams pasikalbėjimams
jungiate patys:
PIRMIAU SUKTI "1"

Ar jau bandėte užmiestinį pasikalbėjimą įvedus naują Dial "1" patarnavimą? Tai lengva, kaip "abc". Pirmučiausia sukate "1". Po to atitinkamos vietovės kodą, jei skambinate už jūsų vietovės (216) ribų. Po to -- telefono numerį. ■ Jei miestas, į kurį skambinate, turi tą patį vietovės kodo numerį, kaip jūsų (216), sukite tik "1", po to telefono numerį. (Nesukite jokio kodo numerio). ■ Vietiniams pasikalbėjimams pakeitimų nėra. Jei pasukote klaidingą numerį, šaukite tuojau "operator", kad išvengus sąskaitos. Pasitikrinkite telefonų knygoje vietovių kodo numerius įvairiuose miestuose. Skambinkite į užmiestinius, ir matysite, kaip visa tai paprasta!

OHIO BELL
complete communications
for home-business-community

Mutual Federal Bendrovės rekordas

4 MOKAME
1 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.

Phone: Vlrinia 7-7747

John J. Kazanaskas, Pres.

Su Dievu ir Dėde Samu reikia sąžiningai ir laiku atsiskaityti...

Gavėnia yra visokių apsidūmimų ir sąžinės suvedinėjimo laikas. Lietuvoje laike gavėnios turėjome tik vieną rūpestį: sąžiningai suvesti savo sąžinės ataskaitas. Vėlykų naktį, giedoriams trenksmingai giedant Kristaus būdinioje "Kalnus", prieklausyklos langelio nuvesti savo "oži", atlykti vėlykne ir tuo visi rūpesčiai pasibaigėdavo. Nors Vėlykų naktį bažnyčioje prie visų klausyklių būdavo didžiausios eilės ir tokios nuognos spūstys, kad ir net patiems stipriausiems vyrams kaulai braškėdavo, o vie-nok, grįžęs iš bažnyčios, Vėlykų rytą galėjai drąsiai sėstis prie pyragais apkrauto vėlykinio stalo toks lengvas ir tokia ramia sąžinė, sakytumėt būtum

tik po krikšto...

Senesnieji griešnininkai, prisiminę savo jaunystės nedorai linksmus laikus, dažnas dar išėdavo visai gavėniai atgailauti! "Pūstelninkų trobeles", kurių dar apstokai buvo užsilikę nuo senų laikų žemaitijos pamiškėse. Jie ten baisiai koravodavo savo griešną kūną vilkėdami aštriomis ašutinėmis ir gulėdami ant nuogų akmenų... Maistą -- duoną, druską ir vandenį iš atnešusiųjų priimdavo tik per mažą langelį, netardami nė vieno žodžio... Vėlykų rytą tokį pūstelninką vaikai arba artimieji vežte nuveždavo bažnyčion. Bočiai būdavo tiek nusigavę, kad jau nė kojomis neberemdavo... Vie-nok bažnyčioje nuo maldų ir gie-

dojimų, o vėliau prie vėlykiško stalo, suvis atsigaudavo.

Čia, Amerikoje, mes jau į "pūstelninkų" trobeles nebėgiame. Čia jų niekur nė nerastum. Parkuose ir pamiškėse tik pilna banditų... Gavėnios laiką praleidžiame patogiai švie-siuose ir ištaiginguose salionuose, gulime minkštose lovo-se. Kas čia tau begulės ant akmenų...

Bet už tat čia turime dar vieną naują sąžinės ataskaitą. Tai su Dėde Samu. Jeigu su dangaus galybėmis ataskaitas suvedame iki Vėlykų ryto, tai Dėdei Samui savo žemiškąją buhal-teriją būtina kiekvienais metais

turime pateikti iki balandžio 15 d. Tai ir yra mums tas naujas, gavėniškas ir dargi povėlykiškas rūpestis. Laimingoje Lietuvoje šito rūpesčio nepažinojome. Ką gavai į rankas -- tai ir buvo tavo. O jeigu kada valdžia liepė pirkti žaisis ir jas prievarta valgyti -- tai ir valgėme neburnodami, dargi skaidrią sušlapindami... Geri buvo laikai...

Chicagoje, Šlovingame Marquette Parke, teko užklysti pas bičiulį Juozą Žvynį. Radau besėdinčią žmonių eilutę. Tai tie, kurie nori dora ir tvarkingai suvesti savo sąžinės ataskaitas su Dėde Samu. Mat, Juozas Žvynys yra žinomas ne vien kaip geras lietuvis, tautinės minties puoselėtojas, bet ir kaip labai prityręs ir tvarkingas Income Tax sutvarkytojas. Ir tuo jis gerai žinomas marketparkiečiams.

-- Tai, kažin kuris čia pirmas? -- klausia Juozas Žvynys. -- Tai aš čia pirmas atsira-dau, -- sako vienas. -- Tai, ot noriu atsiskaityti su geruoju Dėde Samu. Sakoma, kad su Dievu ir Dėde Samu visada reikia būti geruoju...

-- O ar manote, kad su peklos Liucipierium nereikia būti geruoju? -- juokauja kitas laukiantysis. -- Geri santykiai pravartu palaikyti ir su juo. Po smerties vis gal gersnį katilą gausi ir ne taip smarkiai virins smals...

-- Nu, su Liucipierium kaip ten jau bebūtų, bet su Dėde Samu tai pirmiausiai reikia būti geruoju... Čia, ponas Juozai, turi visą savo "bėdas". Nežinau, reiks pridėti, ar Samas man pridės...

-- Na, taifeime, pasižiūrėsimė, katras katram skolingas...

(Juozo Žvynio adresas: 6428 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill. Telef. PR 6-1349. Mokesčių užpildymo patarnavimus atlieka kasdien nuo 6-9 val. vakaro, šešt. nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak., sekmadieniais nuo 9 val. -- vi-są dieną.)

(av)

PLAIN DEALER APIE ČIURLONIO ANSAMBLĮ

* PRAETIES PRISIMINIMAMS IŠKELTI Čiurlonio Ansamblio buvo priimtas The Cleveland Plain Dealer redakcijoje, kur dar Vilnių pradėję reikštis Ansamblio veteranai (dalyvaujant Ingridai Stasaitėi ir Ansamblio valdybos pirmininkui Vl. Plečkaičiui) buvo priimti ir pirmadienio (kovo 16) laidoje aprašyti Geraldine Javor straipsnyje.

Straipsnis paremtas Ansamblio meno vadovo Alfonso Mikulskio atsiminimais iš Ansamblio veiklos Lietuvoje okupacijų metu, prabėgomis užsiminus jo muzikinę karjerą.

Ansamblis, išgyvenęs komunistinio ir nacinio režimo spaudimus, anot maestro, išlaikė gyvą lietuvišką dvasią ir tradiciją. Tai ir buvo taikiniai, kuriuos stengėsi užmušti rusiškieji okupantai, cenzūruodami koncertus ir Ansamblio narius išsiųsdami į koncentracijos stovyklas.

Rusų okupacijai įsigalėjus, maestro buvo vienu pirmųjų pagrindinio narių. Ji 1941 m. atėjus naciams, jis taip pat buvo vienu pirmųjų jų taikinių. Turėjęs draugų aukštoje administracijos pareigose, maestro sužinojęs apie nacių planus, pabėgo iš Vilniaus gaisrininkų mėsina, persirengęs gaisrininku, į Marijonų vienuolyną.

Naciams nutarus atgaivinti Ansamblių, kad palaikius gyventojų moralę, A. Mikulskis buvo vėl pakviestas jam vadovauti. Antrą kartą rusams grįžtant, jau teko apleisti kraštą.

Ansamblis, pradžioje įsikūręs Vienoje, vėliau Vokietijoje, davė virš 300 koncertų, kol emigracijos bangai užėjus, su apie 40 narių teko persikelti į JAV. Čia pirmas jo koncertas įvyko 1950 m. Severance Hall.

Per tą laiką Ansamblio meno vadovas A. Mikulskis spėjęs įsigyti Master's degree iš muzikos Western Reserve Universitete, o Ansamblis atlikęs visą eilę koncertų JAV ir Kanadoje.

Šiuo metu Ansamblio 70 narių ruošiasi koncertui Pasaulinėje mugėje New Yorke.

Tai tokie išpopuliarėję laikraštyje su vizitorių nuotrauka, kurioje tilpo I. Stasaitė, O. Juozaitienė, O. Mikulskienė, J. Steponavičiūtė, V. Mazoliauskas, E. Karnėnas, A. Kavalionas, V. Raulinaitis, A. Mikulskis, V. Plečkaitis, J. Stempušis ir M. Aukštuolis.

Reikia tikėtis G. Javor to vizito progą gavo medžiagos sekantiems straipsniams apie paties Ansamblio kryžiaus, džiaugsmo ir pasisekimo kelius, nueitus per 25 metus, skirtus lietuviškos dainos puoselėjimui savų ir svetimausių tarpe.

Nei šiame straipsnyje, nei kitur laikraštyje nebuvo paminėtas kovo 15 d. vykęs koncertas.

E. ST. LOUIS

EAST ST. LOUIS MNĖS
PREZIDENTO A. SMETONOS
MIRTIES SUKAKTĮ

East St. Louis ALT S-gos, ALT ir Lietuvos Bendruomenės skyrių valdybos sudarė komitetą paminėti Lietuvos prezidento 20-ties metų mirties sukaktį. Komitetas posėdyje apsva-rstė minėjimo programą, kurioje įeis apybraižos žodis apie vėlio-nį prezidentą, jo asmenybę. Be to, dar bus vaizdas skaitymas iš vėlionies raštų. Šalia to bus atlikta momentui priderinta meninė minėjimo dalis: dainos, muzika, melodeklamacija.

Minėjimas įvyks šių metų kovo 22 d. 6 val. vakaro lietuvių parapijos salėje. Minėjimo komitetas visus vietas ir apylin-kių lietuvių kviečia atsilankyti ir kartu pažymti, jog tėjimas vi-siems yra laisvas.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

GREETINGS and BEST WISHES To All the Lithuanian People SAFE WAY TIRE CO.

Corner East 47th St. and Superior Ave.
Call UT 1-1737

GREETINGS and BEST WISHES ATLANTIC SERVICE STATION

ASSESSORIES — REPAIRS — TUNE-UP
TOWING SERVICE
598 East 185th St. KE 1-9876

GREETINGS and BEST WISHES A. D. PELUNIS OLDSMOBILE INC.

SEE THE NEW 1964 OLDSMOBILE
13123 Detroit Ave. AC 6-6433

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

FORSBERG ENAMELING COMPANY

4101 HOUGH AVE EX 1-9269

DETROITO IR APYLINKIŲ LIETUVIAI KLAUSO LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIJO PROGRAMA

iš Detroito WJLB stoties — banga 1400
šeštadieniais nuo 4:30 iki 5:30 p. p.

Pranešėjai: ALGIS ZAPARACKAS
ir PATRICIA BANDZA.
Vedėjas — RALPH J. VALATKA.

15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227
Tel. BRoadway 3-2224

NAUDOKITE EAGLE STAMPS KAIP PINIGUS VIŠOSE 4 MAY'S KRAUTUVĖSE!

MAY'S BASEMENTS

SPECIALIAI ĮKAINUOTA ŠIAM ĮVYKIUI!

ŠIMTAI NAUJŲ PANELEMŲ IR
JAUNOMS MERGAITĖMS PUKIŲ

PAVASARINIŲ PALTŲ

14.99

DYDŽIAI: juniorėms 5 iki 15
panelėms 8 iki 18
mažesnio ūgio 4 iki 12
mažesnėms juniorėms 2 iki 13

Rasite kardigano apykakles, užverčiamas apykakles, su diržu-kais nugarose, apjungtas nugaras ir daugelį kitų iškilų stilių naujose, ryškiose pastelinėse pleduose, dryžuotose, skersuotose ir juodose spalvose. Kas svarbiausia, jie nudailinti 100% lengvai valomu akryliku, neprisiimančiu plėmų, patogūs visokiam orui ir lengvi.

BASEMENT WOMEN'S COATS, DOWNTOWN & BRANCHES

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• SLA 136 kuopos narių susirinkimas įvyks kovo 22 d., 12 val. 30 min., Lietuvių salėje. Finansų sekretorius bei kiti valdybos nariai galės patarnauti nariams skubiais reikalais nuo 12 val. Svečiai labai geistini.

Per nominacijų susirinkimą gruodžio mėnesyje ne daug narių buvo susirinkusių. Mūsų sąmoningas balsavimas už kandidatus į Pildomąją Tarybą yra labai svarbus Susivienijimui stiprėti. Balsuokime visi. Galingos organizacijos klestėjimui parodykime didžiausias pastangas. Kiekvienas balsas brangus. Orus kuopos žygis bus gražiai įvertintas.

• The Cleveland Plain Dealer dienraščio sekmadieniniame priede, aprašant vengro Vego gražiai išvystytą ir publikos mėgiamą stalo teniso klubą, iliustracijai to klubo veiklos buvo panaudotos ir Clevelando juniorų meisterio Vytuko Nasvyčio nuotrauka, šalia gražiai pasipuošus dar vaizdžiai, spalvota iškilišios Ohio stalo teniso žaidėjos Rūtos Gaidžiūnaitės nuotrauka.

• Paskambinus į Raudonąjį Kryžių, kartais išgelbėsime žmogaus gyvybę, gavę reikalingo kraujo ar kitokios pagalbos. Be to, Raud. Kryžius sėkmingai atlieka likimo išskirtų še-

Clevelando Vytuto draugovės skautai su naujai paskirtu draugininku V. Januškiu ir turtininku V. Jokubajū. Sėdi iš kairės: A. Matulevičius, A. Dautartas, R. Vasiliauskas, R. Staškevičius, A. Meilius, E. Čepas, Stovi: V. Puškorius, L. Staškevičius, K. Civiškas, A. Korsakas, E. Staškevičius, A. Plodžinskas, P. Ežerskis, G. Lazdinis, V. Gatautis, P. Matulevičius, R. Čepas, G. Mockus, draug. Vyt. Januškis, turt. V. Jokubaitis, Pažemis, J. Bakūnas, I. Ežerskis, M. Jakulis ir M. Gatautis.

mos narių susiradimą ar apsiūnimą.

Taip, pvz., praeitais metais buvo išreikalauja iš Vengrijos 15 m. mergaitės išleidimas apsigyvenimui Amerikoje su jos tėvu.

Pagalbos šauksmų daug. Daug jų ir patenkinama Raud. Kryžiaus pagalba. Bet ir Raud. Kryžius reikalingas jūsų paramos. Jam padėsite aukodami United Appeal rinkliavai.

• Ohio Bell, kaip praneša bendrovės prezidentas Frederick R. Eckley, pakėlė per 1963 m. savo apyvartą virš 16 mil. dol. Pakilo ir išlaidos, tačiau pelno likutis leidžia pakelti dividendų akcininkams. Nežiūrint į kylančias kainas, telefonų ratos nekeičiamos ir šiuo metu jos yra žemiausios visame krašte.

Per praėjusius metus naujų telefonų skaičius pakilo 104.500. Tuo pačiu padidėjo ir darbai naujiems įrengimams, kuriems išleista 90 mil. dol.

• VERONIKAI NAGEVIČIENEI Lake County ligoninėje padaryta operacija. Ligonė sparčiai taisosi ir šiomis dienomis grįžta į namus.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Tinkama aplinka geram koncertui

L.T.M. Čiurlionio Ansamblio koncertas, įvykęs kovo 15 d. Muzikos Instituto salėje, įrodė, kad tik akustiškai primtinoje salėje galima pasidžiaugti tikrąjį choro muzikine verte. Pirmajai dainai, St. Šimkaus Žolelė žydėjo, suskambėjus, Ansamblio nuste- bino publiką, įpratusią klausytis koncertų "normalioje" mūsų pa- rengimų aplinkoje. Tai buvo skirtingai išgyventas muzikala- is ir iki detalių įsijautusio ansam- blio koncertas.

Jei sekančios dainos jau nus- skambėjo pripratus klausai prie naujų aplinkybių, solistės Aldos Stempužienės patiekta Pie- menaitės raliavimas lydinč choru ir tarpas Rytui Babickui pa- pildant lūmždelius, nuskaubėjo briliantišku liaudies dainos in- terpretavimu. Solistės ir choro derinys šioje A. Mikulskio har- monizacijoje iškilė lietuviškos liaudies melodijos, tos, rodos, tokios kuklios raudos, nepaprast- tak muzikinį grožį, kurį drąsiai galima laikyti perlu mūsų liau- dies dainų interpretacijoje.

J. Karnavičiaus operos "Gra- žina" antrojo vaidilos dainą su pasitikėjimu ir įprastu laisvu- mu patiekė svečias iš Toron- to solistas Vaclovas Verikaitis.

Vyrų choras, gražiai užsire- komendavęs su A. Račino -- Draugai, pakelkime taures, J. Gaidelio -- Tėviškės vakarų dai- na neįsijautė į kompozitoriaus idėją, o gal nebuvo spėjęs iki koncerto į ją tinkamai persiimti. Susidarė įspūdis, lyg turimajai balsinei medžiagai toji kompo- zicija dar neįkandama.

J. Švedo Baltos gėlės Verikai- čio padainuota įspūdingai, nors tos dainos muzikinė ir žodinė idėja reikalauja daugiau lyrišku- mo, mažiau forsavimo.

Dziedukas (irgi J. Švedo) tiek solistės Irenos Grigaliūnaitės, tiek ir Vac. Verikaitio, chorui ly- dint, buvo patiekta be priekaištų. Pirmoji koncerto dalis buvo už- baigta programoje nepažymėta Budriūno kompozicija Mano pro- tėvių žemė, ją išpildant sol. A. Stempužienė su vyrų chorą. Dai- na praskambėjo įspūdingai, dar- niu solistės ir choro sąskambiu.

Antroje dalyje pasirodė moterų choras su kanklių ansambliu. Kanklių ansamblis, vadovauja- mas O. Mikulskienės, patiekė Siuntė mane motinėle išvengę įprastos monotoniškos ir parodė mūsų jaunųjų kanklininkų ir jų vadovės sugebėjimą liaudies me- lodiją kanklėmis perteikti tokiu pat muzikiniu sąskambiu, kaip daugiabalsio choro iki detalių pa- jaučiamas melodijas. Kanklių so- lo partiją atliko Irena Navickaitė.

Kur lygios, lygios lankos, Ei- čiau klausyti pas močiutę ir Per girią girelę, visos harmonizuotos A. Mikulskio, rodos tokios girdė- tos, tokios paprastos dainelės, o tačiau buvo išklausytos ir pri- imtos užtarnauti dėmesiu. Per girią girelę dainoje solo partijas išpildė A. Stempužienė ir I. Gri- galiūnaitė.

Koncerto programoje patie- kiant atskiras vyrų ir moterų choro dalis, norom nenorom ten- ka nusilenkti ir pagarba atiduoti moterų daliai. Ne dėl to, kad joms patiktų ir jos būtų įpratusios prie komplimentų. Bet tos atskiros programos dalys paro- dė, kad vyrai gali pavydėti aukš- tesnio lygio balsinės medžiagos. Bent šio koncerto metu moterų choras pasirodė be priekaištų, skambėjo užtikrintai ir iš jų tik- rai veržėsi darnūs, iki detalių tiksliai išpildomi muzikiniai niu- ansai. Vyrų pateisinimui galtekų pridurti tik tai, kad moterų chorui gal buvo parinkta dėkin- gesnė programa.

Pabaigai mišrus choras su kanklių ansambliu patiekė dūžkų dainą Nuvažiuavė tėvelis į žalių giriai su L. Grigaliūnaitės, A. Gylis ir H. Johansono solo įtar- pomis.

Mišriam chorui ir kanklėmis lydinč V. Verikaitis išpildė Šird- gėlos dainą ir su A. Stempužie- ne puikiai praskambėjusią O kas sodai (S. Šimkaus). Choras dai- navo Pasėjau linelę, Plaukia an- telė (sol. A. Stempužienė), ir pa- baigai tradicinę dainą -- Namu.

Atskiras koncerto dalis pra- nešinėjo -- Ingrida Stasaitė, Gai- lė Mariūnaitė, Gražina Plečkaitienė ir Violeta Žilionytė. Atsi- lankiusiems svečiams - lietuvi- viams -- dainų paaiškiniai ir api- būdinimai angliškai buvo tiks- lūs ir vietoje. Lietuviškoji jų interpretacija vargu ar save pa- teisino.

Paskiras dainas chorui ir so- listams pianinu lydėjo Ansamblio chormeisteris Rytas Babickas. Didžiulėje, patogioje ir moder- niškoje koncertams skirtoje sa-

lėje gausiai lietuvių visuomenė šis Čiurlionio Ansamblio koncer- tas paliko žavių ir ilgai neuži- mirštamų įspūdžių. Tiek choras tiek jo vadovas Alfonsas Mikul- kis, lygiai kaip ir solistai, buvo priimti tikrai užtarnauti šilumai ir giliu pasitenkinimu. Besi- kirstančioje ir įspūdingais besida- linančioje publikoje tačiau vyra- vo ir viena pastaba -- būtent, kad šilto publikos pritarimas kiekvienai dainai dar nereiškia, kad ją tuoj reikd ir kartoti. Koncertuose priimta į šiltą pub- likos reagavimą atsiliepi viena kita papildoma daina, bet ne daugiau.

Koncertas buvo puikus. O to- kiais atvejais apsimoka ir pasi- branginti. Tą puikiai supranta solistai, gerai jaučią publikos pulsą. Tos išorinės re- žisūros dėsniai reikėtų nevengti ir ansambliui.

(J. pmš.)

METINIS SUSIRINKIMAS

LB I apylinkės metinis susi- rinkimas įvyks sekmadienį, ba- landžio 5 d., Lietuvių salėje. Nu- matyti valdybos rinkimai 1964 metams ir kiti reikalai.

Birželio 6 d. I Apylinkė kar- tu su kitų organizacijų atstovų komitetu Šv. Jurgio parapijos salėje rengia Clevelando chorų į Lietuvių Dieną New Yorke iš- leistuvų vakarą. Programoje nu- matyta Puodžiūno - Karosaitės baletas ir chorų dainos.

Religinis koncertas

Kovo 22 d., Vėbų sek- madienį, 4 val. po pietų, Šv. Jurgio bažnyčioje, pa- rapijos choras rengia reli- gines muzikos koncertą.

Dalyvauja parapijos miš- rus choras ir solistai: Juzė Kristolaitė - Daugėlienė, Aldona Stempužienė, Vy- tautas Matulionis, Fabijo- nas Kaminskas ir Aleksas Liutkus. Choras išpildys religinius patriotinio turi- nio giesmes.

Kadangi religinės muzi- kos koncertai nedažnai ruo- šiami, tat kviečiame visus tos dienos popietę rezervuoti šiam koncertui ir gau- siai atsilankyti.

Šv. Jurgio parapijos
choras

• Geras vienos šeimos na- mas arti Noble Rd. ir Eu- clid Ave. 4 miegamieji: 3 ant 2-ro aukšto ir vienas ant 3-čio. Gazo pečius, 2 automobilių garažas. Tik \$13,900.

ŠIRVAITIS

Wm. T. Byrne Real Estate
1535 Hayden Ave.
Įstaiga — MU 1-6100;
namai — KE 1-4080

PARDUODAMAS NAMAS

Naujosios parapijos rajone.

2 šeimų, Hillgrove gt.

Teirautis:

Tel. 481-7959.

HELP WANTED

PORTERS

3-11. housekeeping depart- ment, full time.

6 day week position avail- able. Shift differential.

Excellent fringe benefits and working conditions

DOCTORS HOSPITAL

12315 Cedar Rd.
Cleveland Hts. 6, Ohio
SW 5-5000, Ext. 205

REIKALINGOS

langų priedangoms (awn- ings) siuvėjos. Geras atly- ginimas. Pageidaujamos pa- trybės.

CULP AWNING CO.
11200 Superior

(38)

THIS SPACE CONTRIBUTED BY THE PUBLISHER

KNOW CANCER'S DANGER SIGNALS

- 1 Unusual bleeding or discharge.
- 2 A lump or thickening in the breast or elsewhere.
- 3 A sore that does not heal.
- 4 Change in bowel or bladder habits.
- 5 Hoarseness or cough.
- 6 Indigestion or difficulty in swallowing.
- 7 Change in a wart or mole.

If your danger signal lasts longer than two weeks, see your doctor at once. Only he can tell whether it is cancer. Send your donation to "Cancer", c/o your local post office.

AMERICAN CANCER SOCIETY

• The American Cancer Society Cleveland skyrius, didelio savanorių talkinin- kų būrio remiamas, daro žygių, kad visos šio miesto moterys pasitikrintų nuo uterinio vėžio ligos.

Pasitikrinimas labai pa- prastas — susisiekti su šei- mos gydytoju, su savo li- gonine arba susitarti su Po- lycelinic ligonine ar West Side Community Center.

Polyclinie ligoninėje 6606 Carnegie Ave. tikrinimas bus vykdomas pirmadien-iais ir trečiadieniais nuo 1-3 val. p. p., kovo 23, 25, 30 ir balandžio 1, 6 ir 8 die- nomis.

Iki šiol jau pasitikrino 182.000 moterų. Apie 200 jų turėjo dar lengvai paga- domą (laiku susektą) vėžį. Tikimasi, kad iki akcijos galo pasitikrins virš 205000 moterų.

Vėžio ligai plečiantis, tik- rai naudinga pasinaudoti visomis priemonėmis šiai li- gai išvengti.

• VYSK. M. VALANČIAUS li- tuanistinės mokyklos tėvų komi- tetas kviečia visus Clevelando lietuvių atsilankyti šį sekma- dienį, kovo mėn. 22 d. į Šv. Jur- gio parapijos salę, skaniai paruoš- tiems pietums. Sudarytas visai naujas meniu, kuris patenkins ir labai išlepinto skonio svečius. Pietų pradžia tuoj po sumos iki 3:30 val. Visi iš arti ir toli da- lyvaukime šį Vėbų sekmadienį lituanistinės mokyklos naudai ruo- šiamuose pietuose.

Tėvų Komitetas

• ŠI ŠEŠTADIENI, kovo mėn. 21 d. Vysk. M. Valančiaus li- tuanistinės mokyklos mokiniams bus rodomi du filmai: Tautinių šokių šventė Chicagoje ir "Auš- ros" sporto klubo vasaros sto- vykla Wasaga Beach. "Auš- ros" sporto klubas yra globoja- mas Tėvų pranciškonų ir vasa- ros stovykla jau septinti metai iš eilės vyksta tėvų pranciškonų va- sarvietėje -- Wasagoje. Filmų pradžia 11:00 val. ir kviečiame taip pat visus, kurie gali, pasinau- doti šia proga, ir pamatyti tik- rai puikiai paruoštus filmus.

• ISPANŲ ŠOKIUS MEGSTAN- TIEMS puiki proga praleisti va- karą ispaniškos tango, zamb- ras ir bolerio muzikos garsų ir temperamentingų šokių atmos- feroje.

Jose Molina Bailes Espano- les šokių trupė, pagarsėjusi vi- same pasauly, pasirodys vienin- tellame spektaklyje Clevelande kovo 20 d. (penktadienį) 8:30 val. vak. Music Hall patalpose.

Bilietus patartina iš anksto įsigyti Burrows ir Higbees krau- tuvėse.

Pats skaityk ir kitus
ragink prenumeruoti
DIRVĄ

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje
1 šeimos, 6 kamb., nauja vonia, geras rūsys, garažas, gražus kiemas. Prašo tik \$11,600. Įmokėjimas \$1,500.

2 šeimų 5-5, 1½ garažo, geras rūsys. \$10,400.

2 šeimų 3-3, \$11,600.

2 šeimų 5-4, 2 geri gazo pečiai, mūrinis garažas, la- bai gerame stovyje. \$11,900

2 šeimų 5-5, 2 naujos virtuvės, 2 naujos vonios, 2 garažai. \$13,900.

2 šeimų 5-5, \$9,800.

1 šeimos, visi 6 kamb. žė- mai, arti St. Clair. \$9,500.

East Cleveland

2 šeimų 5-5, 2 gazo pe- čiai. 2 garažai. \$16,900.

E. 160 — St. Clair

2 šeimų 4-4, 3 garažai. nuoma \$130 mėn. \$10,600.

Investavimui

6 šeimų mūrinis. nuoma virš \$500 mėn. \$27,500.

7 butai, 3 garažai. \$27,900

6 šeimų mūrinis. 6-6-6-5-5-5. šildymas gazu. geru- me stovyje. \$25,000.

Lietuviai bendradarbiai:
Alg. Dailidė ir John Lorenz
13229 Superior Ave.

UL 1-6666

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Dirvos novelės konkurso** rankraščių prisiuntimo terminas baigiasi kovo 31 d. Pirmosioms konkurso kregždėms Keistuolio ir Rudens šalnų slapyvardėmis pasirodžius, tikimės, kad ir daugiau konkurso dalyvių neužilgo pasireikš.

Kaip jau Dirvoje buvo skelbiama, novelės konkurso jūrų komisija sudaryta iš Chicagoje gyvenančių narių: B. Drungienės, D. Veličkos ir A. T. Antanaičio.

Bandoma sudaryti sąlygas, kad mecenato Simo Kašelio skiriamas premijos įteikimas įvyktų Chicagoje.

• **Jonas Laurinaitis**, Dirvos skaitytojas ir rėmėjas Australijoje, nelaimingo atsitikimo metu susilaužė nugarą ir jau šeši mėnesiai gulį ligoninėje.

• **Alg. Kezio**, S.J. foto kūrinių paroda vyksta Fordhamo universitete New Yorke, to universiteto patalpose. Paroda tęsis iki kovo 22 dienos.

• **New Yorko vyrų oktetas** išpildys meninę programą Philadelphia BALFO skyriaus rengiamame koncerte balandžio 18 d. Oketas šiomis dienomis išleido pirmąją plokštelę.

• **Waterburio ALT** Valdyba reiškia nuoširdžią padėką visiems aukojusiems Vasario 16 proga, taipgi

kleb. kun. A. E. Gradeckui, komp. A. Aleksui, J. Ambrozaičiui, J. ir V. Gelumbauskams, V. Vaitkui, Gr. Maurutienei, S. Macienei, A. Žemaitaičiui, K. Urbšaičiui, A. Jarui, radijo val. vedėjams: A. Paliuliui ir J. Adomaičiui ir visiems kitiems prisidėjusiems bet kokia nemokama parama bei darbu.

• **JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybai** kandidatus reikia pasiūlyti iki 1964 m. balandžio mėn. 1 dienos. Dešimt asmenų gali pasiūlyti ne daugiau septynių kandidatų sąrašą. Sąrašai patiekiami rinkiminės apygardos komisiškai.

• **LB Chicago** apygardos valdybos bendras posėdis su studentų organizacijų atstovais šaukiamas kovo 22 d., 12 val. Jaunimo Centre. Bus ieškoma kelių, kaip sustiprinti bendradarbiavimą tarp LB ir jaunimo.

Chicago, Marquette Parke, parduodama

likerio krautuvė kartu su taverna. Biznis su namu, 5 kamb. butas gale namo. Tas pats savininkas 25 metai. Nepraleiskite progos įsigyti šį sėkmingą ir gerai įgyventą biznį. 2441 W. 69th St., Chicago, Ill.

Dail. ALFONSUI DARGIUI išvykstant į Europą, Rochesterio Shop One meno galerija, 77 Troup St., rengia atsisveikinimo parodą, kurioj bus išstatyti keliasdešimt dailininko kūrinių. Paroda atidaroma balandžio 4 d. Nuotraukoje dail. A. Dargis savo studijoje darbo metu.

BOSTON

• **Valentinos Kojelienės**, koloratūrinio soprano koncertas įvyks š. m. kovo mėn. 22 d., 3 val. 30 min. p. p. Bostono Jordan Hall koncertinėje salėje.

Programoje girdėsime Brahms, Schubert, Debussy, Duparc, Boito, Respighi, Hagemano, Žilevičiaus ir Banaičio kompozicijas.

Koncertą ruošia žinoma amerikiečių agentūra. Bostono lietuviams bus puiki proga pasigrožėti šiuo koncertu ir į jį atsivesti savo draugus amerikiečius.

Didžiųjų laikraščių muzikos kritikai labai palankiai įvertino mūsų solistės koncertus New Yorke, Chicagoje ir kituose miestuose.

Bilietus galima gauti arba iš anksto užsisakyti: Jordan Hall Box office, 30 Gainsboro St., Boston 15,

IEŠKOMI

Prieš kurį laiką miręs Mykolas Matulevičius, Amerikoje žinomas kaip Mike Mitchel, yra testamentu užrašęs stambia sumą savo broliui Kazimierui Matulevičiui, taipgi žinomam kaip Charles Mitchel.

Abu broliai į Ameriką atvyko prieš Pirmąjį Pasaulinį karą. Spėjama, kad buvo kilę iš Vilniaus krašto. Turintieji žinių apie Kazimierą Matulevičių, malonėkite informuoti Lietuvos Generalinį Konsulatą New Yorke:

Consulate General of Lithuania 41, West 82nd Street, New York, N.Y. 10024.

Pats skaityk ir kitus
pagink prenumeruoti
DIRVĄ

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS
GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.

Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

Kun. L. Jankus sovietų teisiamas dideliam Tysliavienės nustebimui

(Dirvos korespondento telefoninis pranešimas iš New Yorko)

Praeitą savaitę milijonui New Yorko miesto gyventojų buvo parodytas per kelis televizijos kanalus ir laikraščiuose aprašytas kun. L. Jankaus, BALFO reikalų vedėjo, raudonųjų okupantų apkaltinimas išžudymu 1200 žmonių okup. Lietuvoje. Toks kaltinimas, žinoma, nenustebino lietuvių, kurie gerai pažįsta sovietinio okupanto veidą ir jo metodus. Faktas, kad kaltinamas kunas privertė plačiau tuo įvykiu susidomėti televizijos ir spaudos žmones, kartu atkreipiant dėmesį ir į tuos, kurie drįsta tokius kaltinimus mesti.

Būdinga, kad šie įvykiai nustebino ir Vieniybės leidėją V. Tysliavienę, kuri, nieko nelaukdam, pasiuntusi telegramą J. Paleckui, kad šis nekvailiotų, nes, girdi, jai ir S. Narkelidnaiti-

tei kalbant su J. Paleckiu apie visus išėivijos lietuvių veikėjus, kun. L. Jankus nebuvo "on the top of the list."

Idomu, ar V. Tysliavienė siųstų telegramas J. Paleckui, smerkiant provokatoriškus šmeižtus ir kaltinimus, jei būtų okupanto kaltinami ir kiti išėivijos veikėjai, gal net pagal jos informaciją iškelti į veikėjų "sąrašo viršūnę".

Tokia Lietuvos okupantų skelbiama "sensacija" pasitarnauja okupantui, tik ne ta prasme, kaip jo buvo tikėtasi ir siekta. Visa tai padeda platesnei Amerikos visuomenei pamatyti tikrąjį okupanto veidą, tik jau ne kun. L. Jankaus ar kitų apkaltintų ar apkaltinimų lietuvių veikėjų.

Kartu šis įvykis padėjo išaiškinti Vieniybės leidėjų bei redaktorių santykius su mūsų krašto pavergėjų tarnais ir to laikraščio liniją tiems, kuriems ligi šiol ji vis dar buvo neaiški.

KVIEČIAME ĮSIGYTI NEW YORKO VYRŲ OKTETO PLOKŠTELĘ "MES ŽENGIAM SU DAINA"

Plokštelėje įdainuota 17 lietuviškų liaudies, žygių ir pramoginių dainų.

Įsigydami plokštelę per Oktetą, paremsite Okteto darbą ir įgalinsite antrosios plokštelės išleidimą.

Kaina:

1—10 plokštelių po 4.00 dol.
11—25 " " 3.00 "
26—50 " " 2.75 "
Virš 50 " " 2.50 "

Užsakymus drauge su čekiu siųsti: New Yorko Vyrų Oktetas, c/o Alksnins, 45-44 167 St., Flushing 58, N. Y. Užsakant pridėti ir persiuntimo išlaidas.

DIRVOS NOVELĖS KONKURSUI rankraščiams paskutinė data 1964 m. kovo 31 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinos rašymo puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinos rašymo puslapių, tačiau toleruojamos išimtys, atsižvelgiant į novelės siužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščių įteikti data: 1964 metų kovo mėnesio 31 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomajai mašinai ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant priedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1964 m. Dirvos pavasario šventėje. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje, atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu arba jos siužetą rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasčia balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti ir ką rekomenduoti spausdinti.

Mecenatas -- SIMAS KAŠELIONIS

A. A.

SOFIJAI ŠARKIENEI

mirus, likusį jos vyrą, dukras ir sūnus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Vanda ir Pranas Keturkai

P A D Ė K A

A. A.

GEDIMINUI GUDENUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie užprašė šv. Mišias, prisiuntė gėles, pareiškė mums visokeriopą užuojautą, lankė koplyčioje ir padėjo į kapus.

Nuliūdę: motina, žmona ir broliai.

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos metinio kultūrinio-visuomeninio pobūdžio metu rašyt. Benys Babrauskas nušvietė rašytojo kelią nuo Donelaičio iki sovietų okupacijos, Stasė Pautienienė skaitė ištraukas iš "Metų" ir Moterų Pagelbinio Vieneto pirm. Ona Atkočiūnienė įteikė Lietuvių Fondui 1000 dolerių čekį. Prie stalo sėdi: E. Razminienė, rašyt. B. Babrauskas, dr. E. Milienė, O. Atkočiūnienė, O. Gaižiūnienė, Stovi. LF Tarybos pirm. dr. A. Razma, Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos pirm. dr. F. Kaunas ir dr. B. Gaižiūnas.

Chicagos Lietuvių Opera

balandžio 19 d., 3:00 val. p. p.,
balandžio 25 d., 8:00 val. vak. ir
balandžio 26 d., 3:00 val. p. p.

stato 3 veiksmų Puccini operą

"TOSCA"

STUDEBAKER TEATRE

410 So. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Bilietai gaunami MARGINIUOSE, 2511 West 69th Street, Chicago, Illinois.

Biliety kainos: 7, 6, 5, 4, 3 dol.

Paštu bilietai užsakomi:

LITHUANIAN OPERA OF CHICAGO, 2511 W. 69th St. Chicago, Illinois 60629

Tuo pavadinimu išrašyti čekį atitinkamai sumai ir pridėti sau adresuotą voką su pašto ženklu, laiške nurodant spektaklio datą ir bilieto kainą.

VISUS IŠ ANKSTO KVIEČIA ĮSIGYTI BILIETUS IR AT SILANKYTI SPEKTAKLIUOSE

Chicagos Lietuvių Opera